

ПОЛИТИКИН

3
динара

БРОЈ
1144

ЗАБАВНИК

30.XI 1973. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXIV

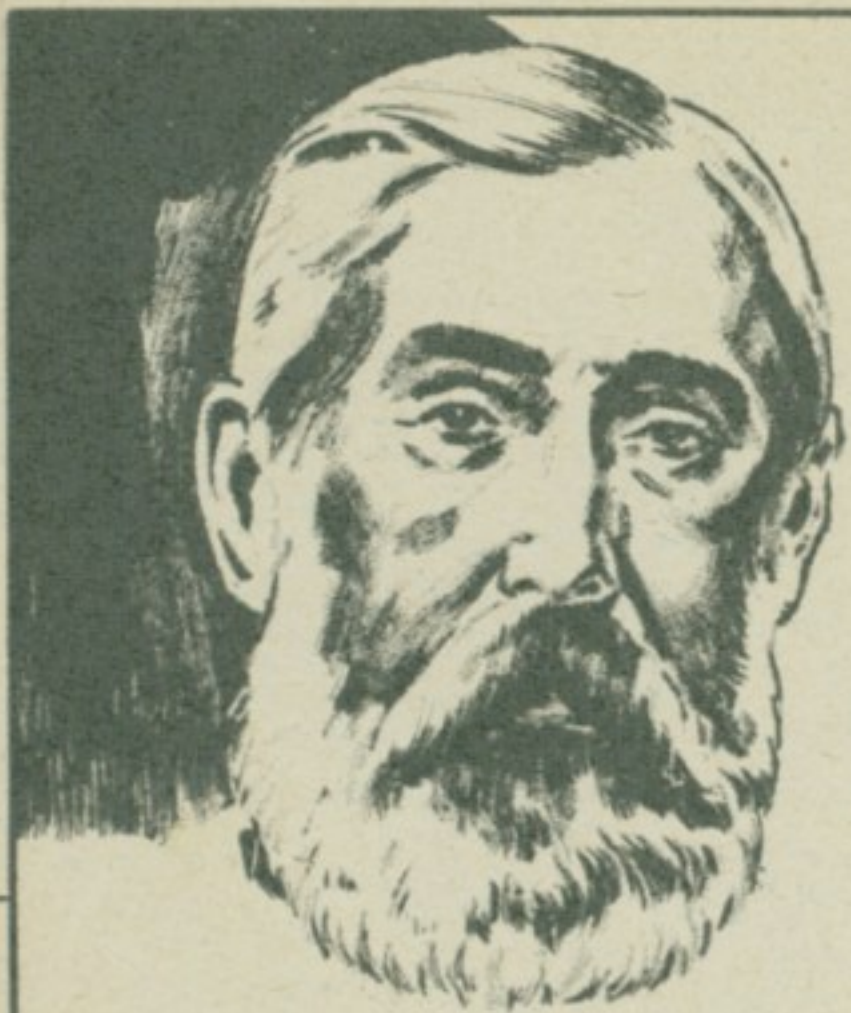
ОРУЖЈЕ
УЖИЧКЕ
РЕПУБЛИКЕ

СТРАНЕ 8-9

КОМПЛЕТАН
СТРИП

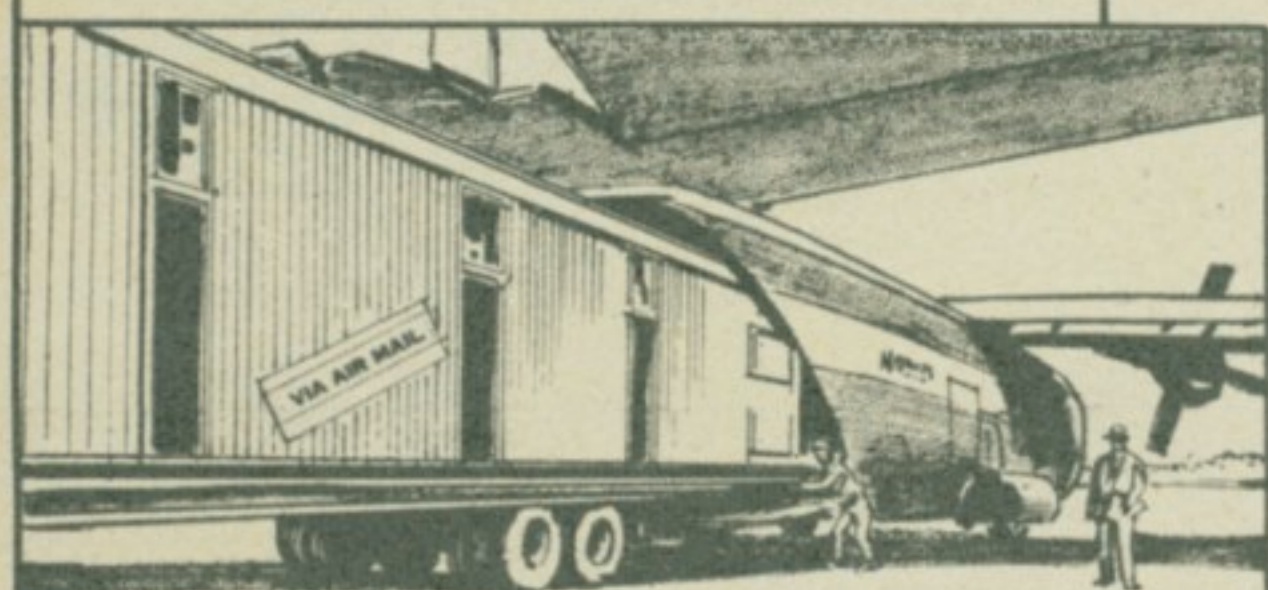
АКЦИЈА

БЕРАН ЗАВИЧАЈУ

ФИЛИП РЕМСЕЈ
(1875-1922)

КОЈИ ЈЕ ВЕОМА ВОЛЕО
СВОЈЕ РОДНО ОСТРВО МАН
ТРИ ПУТА СЕ ЖЕНИО!
А ЖЕНЕ СУ МУ СЕ ЗВАЛЕ
МАРГАРЕТ АНА НЕПИЈЕР,
МИЛИ АМАЛИЈА НЕЈСМИТ И
МАРТА АВГУСТА НЕТОН.

ЗГРАДА ПОШТЕ

У КАКТОВИКУ, НА АРКТИЧКОМ
ОСТРВУ БАРТЕР,
ДОПРЕМЉЕНА ЈЕ ИЗ
ФЕРБАНКСА, НА АЛАСКИ,
ВАЗДУШНОМ ПОШТОМ.

Ripley

Вероватни или не!

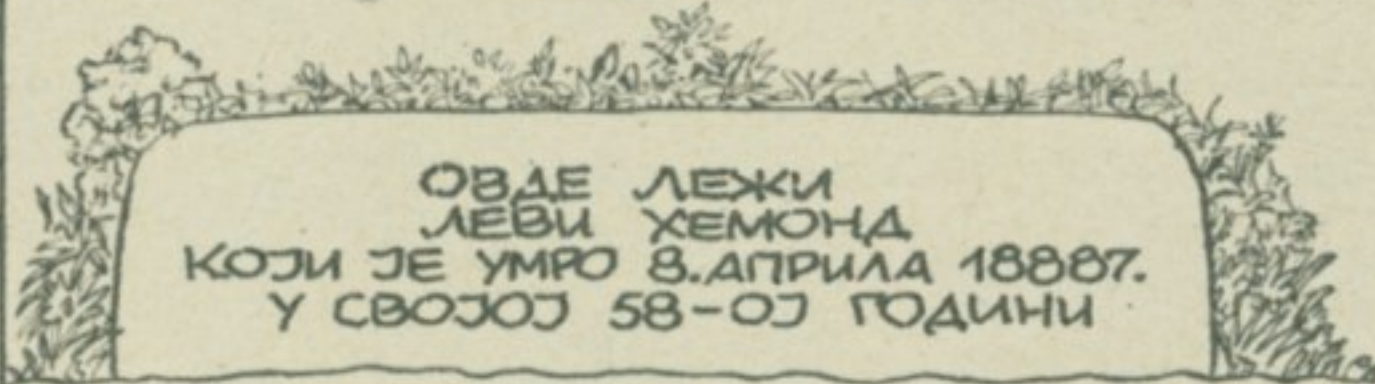
ВИЛИЈЕМ ВИЛИС

ЈЕ У ШЕЗДЕСЕТ ПРВОЈ ГОДИНИ
САСВИМ САМ ПРЕПЛОВИО СПЛAVОМ
11.000 КИЛОМЕТАРА
ОД КАДАО У ПЕРУУ
ДО ОСТРВА САМОА.
ПЛОВИДАБА ОКЕАНОМ ТРАЈАЛА ЈЕ
115 ДНА. (1954)

ХЕФТАС

У БЛИЗИНИ ОБЕРСТАДОРФА
ЈЕДИНА ЈЕ ПЛАНИНА
У НЕМАЧКОЈ
НА КОЈОЈ ЈОШ РАСТЕ
РУНОЛИСТ.

ОВДЕ ЛЕЖИ
ЛЕВИ ХЕМОУД
КОЈИ ЈЕ УМРО 8. АПРИЛА 18887.
У СВОЈОЈ 58-ОЈ ГОДИНИ

НАДГРОБНИ СПОМЕНИК
С ГРЕШКОМ У ГОДИНИ
НА ГРОБЉУ У
ЛЕЖКВЈУУ (САД).

ЏОН БЛЕР

(1802-1899)
ПОЗНАТИ
АМЕРИЧКИ
ГРАДИТЕЉ
ЖЕЛЕЗНИЧКИХ
ПРУГА
ОСНОВАО
ЈЕ
80 ГРАДОВА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● недавно је у западнонемачком граду Улму одржана изложба школских учила. Најзапаженији изложени предмет била је „табла

која свира“. Исписујући ноте по овој табли ђак или наставник истовремено јачим додиром штапа по табли производи и звук који одговара знаку.

● пиво је било познато у старој Грчкој и у старом Риму, али само као пиће других народа. Тако Тацит говори о германском пиву

као о пићу које има „извесну сличност с рђавим вином“. Егип-

ћани су, пак, радо пили пиво, па су, поред оног које су сами справљали, увозили још и пиво из Сирије и Вавилоније.

● реч „цилиндар“ која означава нарочиту врсту високих шешира и реч „сулундар“ — чунак, имају исто порекло: настале су од грчког „килиндрос“ — ваљак.

● у Отави у Канади једна зграда Бел компаније „расте“ сваког месеца за милиметар и по а да ни инжењери, ни архитекте ни

геолози дуго нису могли да нађу разлог овој појави. На крају, биолози су открили да су бактерије узрок. Ова минијатурна бића мењају природу терена и претварају шкриљац у гипс који заузима већу запремину.

● Кастиља, назив за централни део Шпаније, значи земља градова или замкова (настало од латинске речи: castellum), јер је у њој у средњем веку било много утврђених градова. Та утврђења служила су за одбрану а и као упоришта од продирања непријатеља у јужни део Шпаније.

● енглески научници спремају се да у скорој будућности посеју вештачке алге у близини своје обале. Ове алге, направљене од

вештачког влакна, треба да „обогате“ већ оголеде пешчане плаже и тако спрече да море разара обалу.

● једно од првих средстава за улепшавање жена био је антимон. Њиме су жене давале очима дугуласт облик и продужавале обрве чак до косе. Жене у Египту и Вавилону трошиле су велике количине антима.

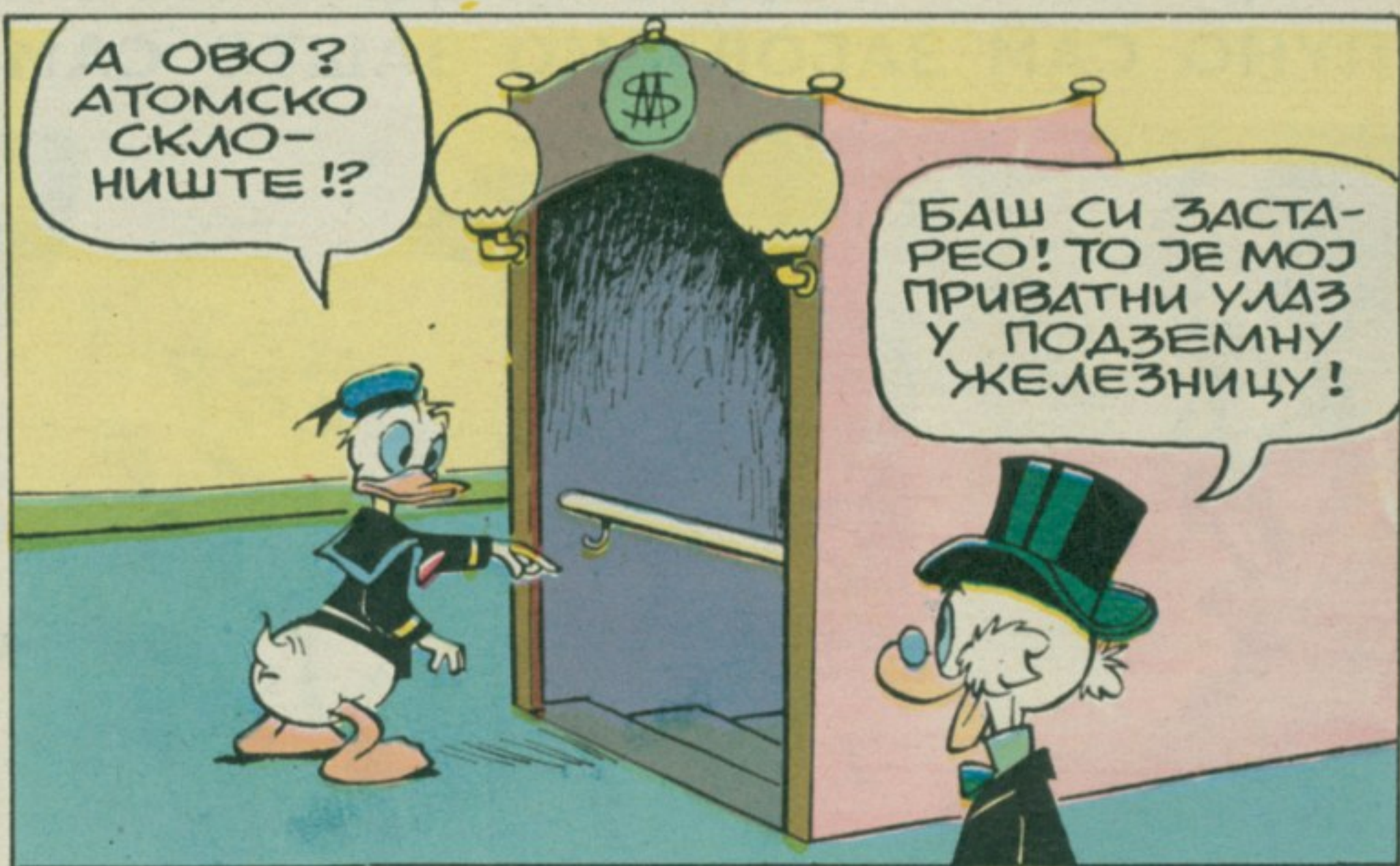
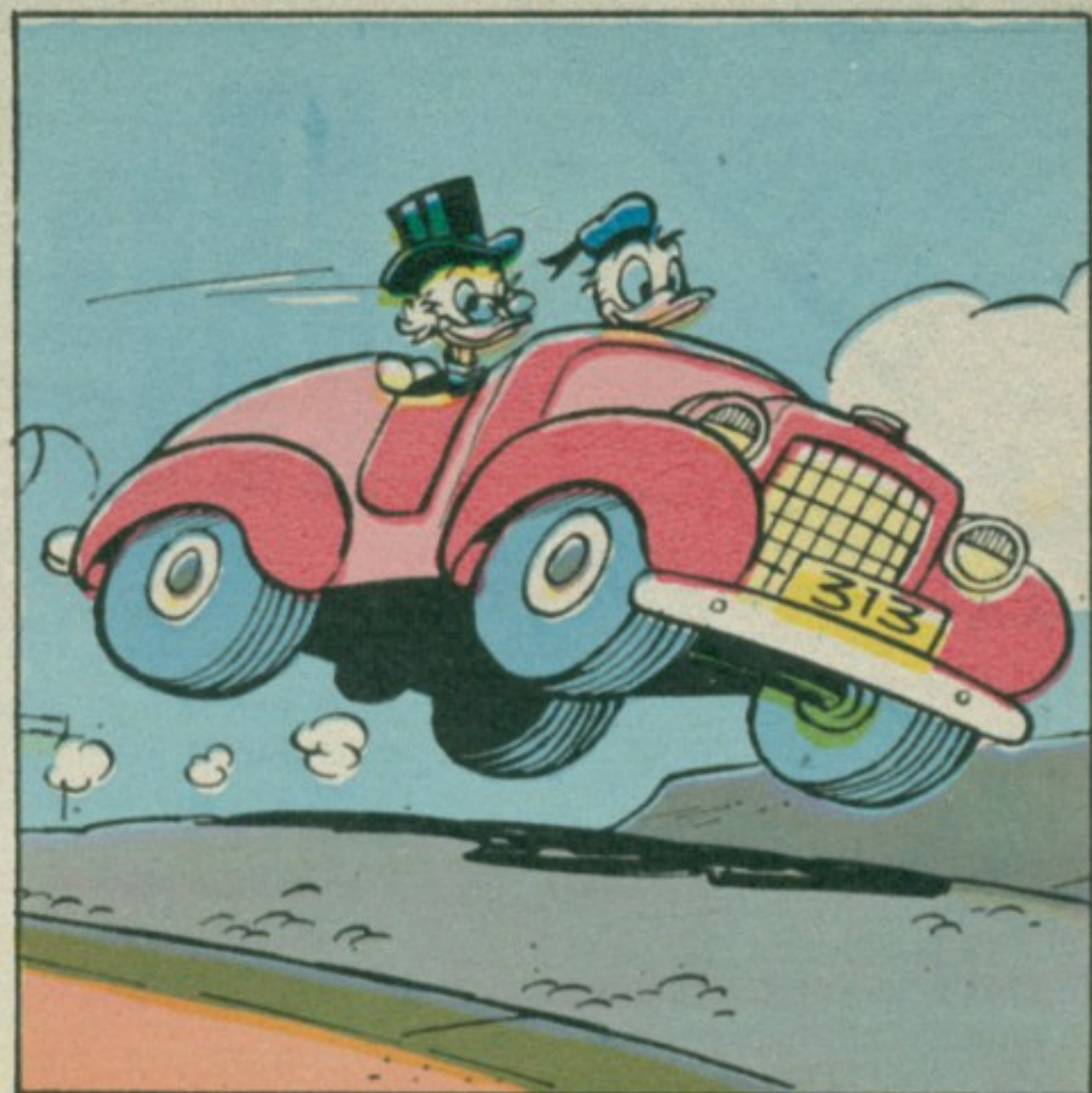

● први светионик за који се зна да је редовно светлео налазио се код Сигеума, на обали Мале Азије. Овај светионик помиње се у једном епу из 7. века пре наше ере.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

НАШИ
НАЈМЛАЂИ
РАТНИЦИ

Не враћам се кући!

Док се провлачим између жбуња суви чичи лепе ми се за одећу. Скидам их и одједном, потпуно неочекивано, сећам се нечег што сам давно заборавио: као ђак овде изнад града ловио сам штиглице. Прозебао до костију размишљао како сам се могао радовати кад ухватим коју у плашену полусмрзнуту птичицу. Али, све је то тако да леко иза мене. Сада је зима, први дан нове 1944. године, тамо преко на левој страни Врбаса је мој родни град а у њему Немци и онај дрски митраљезац због којег смо синоћ извукли грдњу од команданта дивизије Јосипа Мажара-Шоше.

— Морате га уништити по сваку цену — наредио нам је на крају.

Пожурио сам за друговима и рукама црвеним од хладноће почео заједно са њима да састављам делове нашег минобацача.

У рововима доле примећујемо у јутарњој магли све-

тлуцање фењера. То су сигурно посаде непријатељских топова. И заиста, на прве наше мине, одговара нам артиљеријска паљба. Срећом, гранате прелећу високо изнад нас. Гађамо даље не мењајући положај. Пред нама је река коју не можемо прећи. Још синоћ Немци су минирали дрвени мост и дигли га у ваздух како би спречили наше јуришне групе које су у првом покушају одбијене и покошене густом ватром из митраљеза. Одмах уз мост налази се стамбена зграда с балконом који нам задаје толико проблема.

ПРОКЛЕТИ БАЛКОН

Немци коригују гађање и сад су експлозије граната све ближе. Налазимо се око Ребровачке цркве и једини су нам заклон хумке

на гробљу и камени споменици на којима су исписана имена познаника, суграђана. Готово свих се сећам, макар по презимену. Пред очима ми долазе њихови ликови и сада у очекивању смрти чини ми се да су мртви мртви ближи.

Као да нам није доста свих мука, навалила још и гадна зима. Од студени руке нам се мрзну и кожа са дланова лепи се за хладан челик оружја. Неко се сетио да упали свеће које смо нашли пред олтаром и сад на њима грејемо руке... Та да сам угледао дечака.

Није могао имати више од 10—12 година, сићушан, у подераним опанцима, стајао је наслоњен на сив и леден зид цркве. Чучнуо би, дувао у прсте али је све време не трепћући пратио како пламен нашег минобацача путује преко зелене реке и води двобој с оним опасним митраљесцем на том проклетом балкону који нам не да

мира. Ништа се није плашио пуцњаве, као да није дете. „Треба га отерати што пре“, помислио сам. Мало ме умирило кад сам видео да му прилази болничарка Анђа. Ваљда ће га наговорити да се склони из овог пакла!

УЗ АНЂУ

Али, девојка ништа није успела. Видео сам како се брани и отима од ње а касније приметио како се врзма испред цркве и посматра смену наших водова и као да неког тражи.

Прво затишје искористили смо да га потрамо кући. Међутим, дечак се није дао. Што је најгоре, само је ћутао. Не проговарајући ни речи немо је гледао право у очи сваког од нас као да проверава нашу наклоност према њему. Постигли смо само да нам каже име:

— Саво Млађеновић из села Ребровца.

Кад сам га упитао је ли му неки род Вељко Млађеновић, дечак је само потврдно климнуо главом. Наравно, нисмо му рекли да је Вељко храбро погинуо на Козари. Покушали смо још једном да му поменемо да је овде опасно, да ће му се мајка бринути али свима нам је било јасно да га никаква сила неће отерати. А онда је поново припуцало и ми смо морали трком до минобацача.

Дечак је тако остао у чети. Од тога дана није се одвајао од нас, нарочито не од Анђе.

Задавао нам је доста муке. Снег је био дубок а он у подераним опанцима, путравцима. Ништа му нисмо могли помоћи јер у заплете ној обући није било деџих ципела. Много нам је теже било с њим у борби. Лак и брзоног често је у јуришу истрчавао испред строја и

КАДА САМ УГЛЕДАО УРЕДНО ПОСЛАГАНЕ КУТИЈЕ, ПОТПУНО САМ ЗАБОРАВИО ЗАШТО САМ ДОШАО НА ТАВАН.

— Да знаш, будало — добацио је старац Љупку — и да имам оружје, никад ти га не бих дао. — Поново су заплуштали ударци а ми смо стајали као окамењени: неко се усудио да бије нашег деду!

Ма
ОТК
Т

Ишао сам напред и водио за улар нашу мршаву кобилу која се клатила у ходу, а мој старији брат коме је било једанаест година ступао је позади. Понекад би је само ошинуо танко огуљеном младицом. Одједном, испред мене је нешто скочило и брзо се завукло под стреху бајте чији је кров готово додиривао земљу.

— Остојушин мачак — шапну ми брат.

**Непознати дечак наслоњен на зид цркве за-
дигљено је посматрао двобој преко Врбаса не
примећујући уошће експлозије и смирнонос-
на зрна која су лешела свуда око њега.**

тукао својом кратком ита-
лијанском пушком. Увек је
неко мрзео да га чува. И-
пак, највише јада задао је
воднику Адаму Лемешу ко-
ји се на дечака љутио и
псовао га:

— Влак ти твој који те је
у ову чету довезао! — Дру-
гови су убрзо открили да је
водник то у ствари циљао
на Анђу јер је веровао да
је она Саву у чету довела.

...Много времена прош-
ло је од оног хладног јутра
кад сам први пут видео де-
чака Саву Млађеновића.
Рат се завршио, године про-
лазиле али ја никако нисам
могао да заборавим његову
упорност и храброст. Шта
ли је са њим? Трагао сам
дуго док нисам преко дру-
гова и пријатеља сазнао:
жив је. Ради као складиш-
тар у предузећу „Електро“
у Вараждину и има своју
кућу у Улици Владимира
Гортана 12, где живи са же-

ном. Златом и два одра-
сла сина.

Ипак, још једна моја же-
ља остала је неостварена.
Зато сам одлучио да се о-
братим за помоћ читаоцима
Политикиног забавника.

ПРОНАЂИТЕ ДЕЧАКА!

Фотографија коју видите
на овој страни снимљена је
у босанском Прњавору, не-
где крајем 1944. године. Де-
чак са пушком је наш Саво
али о другој двојци деча-
ка партизана ни до данас
ништа нисам могао да саз-
нам. За малишана који сто-
ји иза Саве знам само толи-
ко да по свој прилици са-
да живи у Војводини, а слу-
чај плавог високог дечака
још је компликованији.

Многи трагови говоре да
је он ратовао у 3. пољском
батаљону 18. средњобосан-

ске бригаде који је био са-
стављен од припадника пољ-
ске народности из села Мар-
тинца, Гумјаре и Кунова из
околине Прњавора и Српца
у Босни. Узалуд сам га тра-
жио, као да је у земљу про-
пао. Онда сам чуо да, изгле-
да, данас живи у Пољској.
Нисам се предао и кад су
недавно извиђачи Бањалу-
ке путовали у ову земљу по
нели су ову фотографију ко-
ју је тамошња омладинска
штампа објавила. Сад чекам
одговор.

Позивам читаоце Полити-
киног забавника да ако и-
шта знају о ова два дечака
пишу њиховом некадашњем
политичком комесару на а-
дресу:

Аугустин-Густин Никић,
потпуковник у мировини,
Загреб,
Раде Кончара 248

**Саво Млађеновић, лево с пушком, данас живи у Ва-
раждину. Друга два дечака су непозната. Ако ишта
знате о њима, јавите се!**

**Ачор
рива
ајну**

много. Поред њих стајала
је завезана врећа пуна не-
чега. Кад сам ово видео,
брзо ме је прошла жеља да
јурим мачора.

ШТА ЈЕ У КУТИЈИ?

— Децо, шта ви толико
тамо радите? — чуо сам о-
доздо дедин глас. Покушах
да узмем макар једну кути-
ју али на моју несрећу оне
су биле повезане канапом.
Гуруно сам руку и с вели-
ким напором ипак успео да
извучем једну. Одмах ми је
било нешто сумњиво: зар
овако мала кутија а тако
тешка.

Плен смо сакрили у каме-
њару недалеко од куће, и
дуго те ноћи нисмо заспали
мислећи шта ли се то крије
у тој тајанственој кутији.

Сутрадан смо се кришом
упутили камењару и кад смо
се уверили да никог нема у
близини, отворили кутију.

— Муниција — повикао је
брат.

Мени је нека студен прош-
ла целим телом. Али, већ
после неколико минута има-
ли смо готов план како да
муниција промени власника.

Од тада смо се сваке ве-
чери увлачили на таван и
износили по неколико кома-
да кутија с мецима у танким
металним шаржерима. Али,
посао је слабо одмицао. Од-
лучили смо да једном дану
кренемо у поход. И, кад је
наша сусетка Остојуша кре-
нула у посету неком Ратку

у селу, ми смо јурнули пре-
ма њеној кући. Извукли смо
тако вешто сву муницију да
нас нико у селу није при-
метио. Ипак, да нико ништа
не би посумњао неколико
дана смо мировали а онда
крнули по врећу. Била је
велика и тешка. Унутра је
била гомила истих оних сан-
дучића, неколико бомби и
један бајонет, потпуно нов
и чист. Све смо то добро
сакрили у камењару којих
у овом делу Босне има на-
претек. У врећи је остала
још покоја кутија. Време
нам није дозволило да и
њих склонимо.

Тада нас је почео хва-
тати страх.

— Да кажемо деди —
предложио сам брату.

СТИЖЕ ЉУПКО!

Испричали смо му све.
Гледао нас је озбиљно док
су му дебели прсти стезали
лулу као да ће је сломити.
Онда нас је помиловао обо-
јицу по белим косама и ре-
коа:

— Само нек није четнич-
ко. — Осетили смо понос
као никад у животу.

Био је топао летњи дан
1944. Нигде ни најмањег по-
ветарца који као да је побе-
гао у густе шумарке изнад
нашег села Заноглине. Нег-
де пред само подне кад је
спарина била најжешћа, у
село је стигао Остојишин

син Љупко са групом сво-
јих брадатих пријатеља. Ви-
дело се да су дошли на
кратко, журило им се. „Да
нису свратили по муници-
ју“, синило ми је у једном
тренутку. Преплашени брат
и ја стиснули смо се уз мај-
ку и сели на неки сандук у
кухињи. Деда је лупао кла-
де у дворишту чинећи се ми-
ран и спокојан.

Шта се за то време деша-
вало у Остојушиној кући не
знам, али вероватно се ова
увек закукуљена старица се-
тила да смо ми најчешће
пролазили крај бајте. Кроз
мали прозор угледао сам
како страни младићи у-
падају у наше двориште. Де-
да је и даље замахивао се-
киром и цепао чворове што
је Љупко, изгледа, још ви-
ше наљутило. Почео је да
псује и прети, а ми смо јас-
но чули речи: муниција и
дерлад.

— Ама, Љупко, о чему ти
то говориш — говорио је
мирно деда док се његова
велика глава са крутом про-
седом косом пресијавала на
врелом сунцу. Дошљаку, ме-
ђутим, није било до разго-
вора. Кад је деда и по дру-
ги пут поновно да он нема
никакву муницију, погодио
га је страховит ударац кун-
дака у браду.

МИ СМО КРИВИ

Деда се само спустио крај
пања за цепање дрва. Ми
смо се скаменили: неко се

усудио да бије нашег деду.
Мајка је тихо плакала. Али,
Љупку и његовима као да
није било доста. Почели су
ударати старца ногама. Наш
деда се није чуо. Само је у
једном тренутку подигао
главу и добацао му:

— Да знаш, будало, и да
имам оружје, никад ти га
не бих дао. — Поново су по
њему заплуштали ударци.

Извукли су и нас из куће
и добро нас испребијали за-
једно са мајком. Али, све
нам то није било тако стра-
шно као онај први тренутак
са дедом.

Запалили су нам амбар и,
што је најгоре, одвели де-
ду.

Тек кад су се они удаљи-
ли да нас не могу видети и
понизити, заплакали смо уг-
лас. Зар због нас да страда
добри деда?

Негде код Купрешких вра-
та Љупкову дружину изне-
надила је група партизана.
Да га не ухвате, Љупко се
сам убио а остали разбој-
ници су се предали. Деда се
вратио заједно с партизани-
ма. Муниција коју сам от-
крио јурећи мачора назад је
стигла у праве руке.

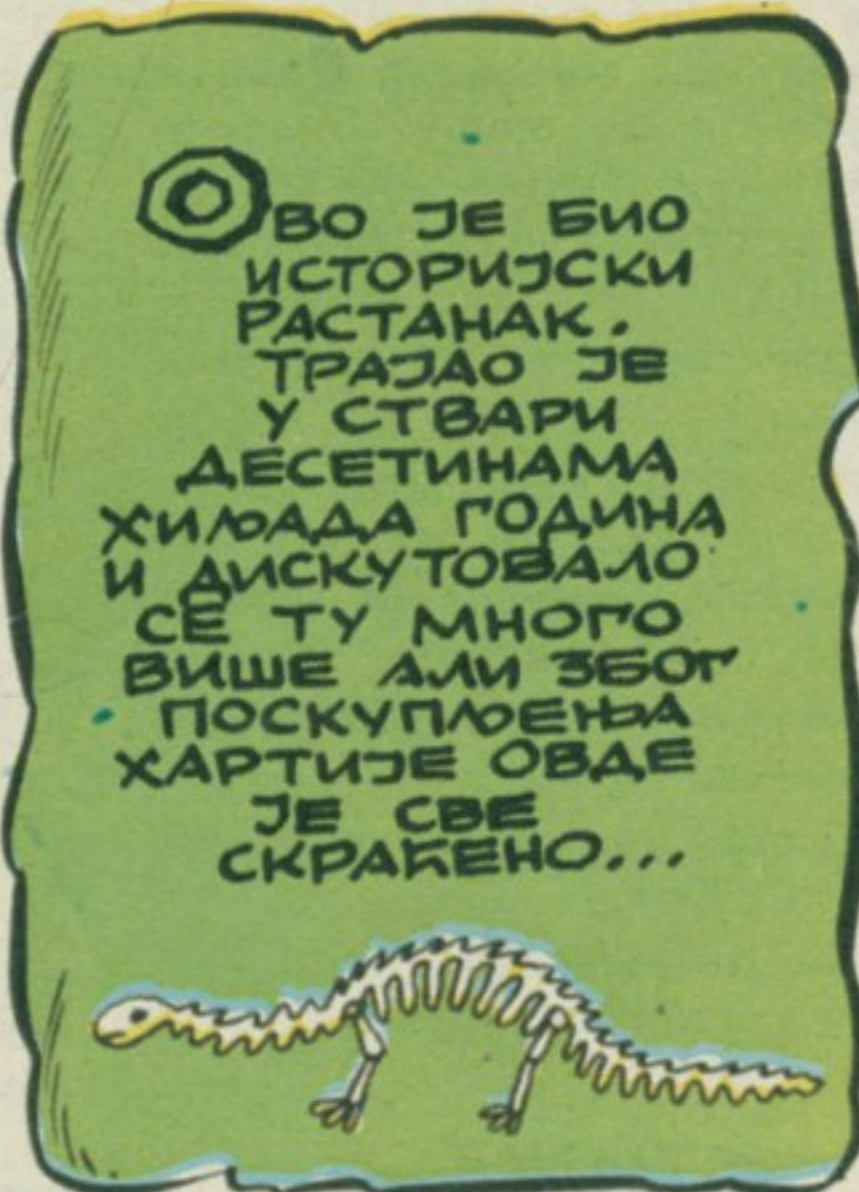
Душан Спремо, Београд

ДИКАНТРОП И ВЕСНАСАПМЕНС

Н.ЛЕКИЋ

НЕОБЈАВЉЕНИ ДОГАЂАЈ КОЈИ ЈЕ ДОБРО ПРОДРМАО СВЕТ

Л.СРЕДАНОВИЋ

ДУКЕГ ПЕТКА: КАТАСТРОФАЛНА ЗОРА! АЛИ, ЖИВЕТИ СЕ МОРА!

ЗАБОРАВЉЕНИ МЕТАК

ТРИДЕСЕТ
ГОДИНА
РЕПУБЛИКЕ

рен и неиспаван почео да се пробија ка излазу предата му је позивница и пуномоћје да и он као делегат присуствују заседању.

ПУЦАЊ НА ПРИРЕДБИ

На свечаној приредби у Јајцу, непосредно после завршетка II заседања АВНОЈ-а, у извођењу програма је учествовала и група вежбача с пушкама из крапујевачког батаљона Прве пролетерске бригаде. Пре него што су вежбачи изашли на позорницу, наређено је да се испразне пушке. Сви су урадили како је требало, само је један заборавио метак у цеви.

У тренутку када је приликом вежбе требало да повуку обараче, она пушка је опалила и погодила једног вежбача у лево раме. Пошто леву руку није могао више да подиже у њој је задржао пушку, а здравом је наставио вежбу до краја. Иза кулиса је пао обливен крвљу. Одмах су му пружили помоћ.

Приредбу је посматрао и друг Тито. Нико у дворани ништа није приметио. Изгледало је да је све требало да буде онако како се управо десило. Када је касније за то чуо друг Тито је рекао:

— Само пролетер тако нешто може да издржи.

НИКО У ДВОРАНИ, ПА НИ ДРУГ ТИТО, НИЈЕ ПРИМЕТИО ДА СЕ НА ПОЗОРНИЦИ ДЕШАВА НЕШТО НЕОБИЧНО

ранке једном борцу се откатила бомба и пала на под. Повикао је да сви беже. Прозори су били затворени а људи су појурили и кроз њих ломећи стакла. Жртава није било, али је експлозија оштетила зграду, а поломљена стакла на прозорима нису се могла заменити јер стакла није било у граду.

Мада је време било кратко — до почетка заседа-

ња дворана је била поправљена и застакљена. Али, са декорацијама је ишло још теже — није било довољно платна па је Кун да би направио наше и савезничке заставе замолио грађане да му дају чаршаве и онда од њих правно заставе.

Делегати су почели да стижу у дворану, а он још није био завршио неке појединости. Када је премо-

У Јајце се стизало како је ко знао и умео. Учесници заседања кретали су се углавном ноћу. На слици: делегати Војводине на II заседању АВНОЈ-а.

У ноћи између 29. и 30. новембра 1943. године створена је у Јајцу нова Југославија. Окупљени делегати из целе земље дуготрајним аплаузом поздравили су крај II заседања Антифашистичког већа народа Југославије.

ОДОШЕ ПРОЗОРИ!

Када је почетком октобра 1943. године архитекта Жива Ђорђевић добио задатак да хитно поправи зграду бившег соколског дома у Јајцу, на њој није било ни врата ни прозора, ни крова, ни пода. Штрчали су само голи и чађави зидови. Одмах је размотрио и начинио план оправки и данима затим лутао

по граду и околини у потрази за грађевинским и другим потребним материјалом. Однекуд је почела да пристиже трава и рушевине су стале да се претварају у нову зграду.

За то време сликар Ђорђе Андрејевић — Кун спремао је нацрте и материјал за декорисање дворане.

Почетком новембра све је било готово. Пошто је место одржавања заседања требало одржати у тајности, градом се пронела вест да се дворана преуређује за потребе Позоришта народног ослобођења. И чим су радови завршени сваког трећег дана су у њој почеле да се одржавају приредбе.

На последњој приредби, управо кад је дворану требало затворити да би се декорисала, за време иг-

Одлуке II заседања АВНОЈ-а имале су снажан одјек у земљи и свету. Оне су дале подстицај Народноослободилачком покрету и учврстиле решеност војске и народа да у тешкој борби издрже до краја. И пре и после заседања сусрети са другом Титом у Јајцу били су топли и непосредни. На слици: Тито са делегатима из Црне Горе.

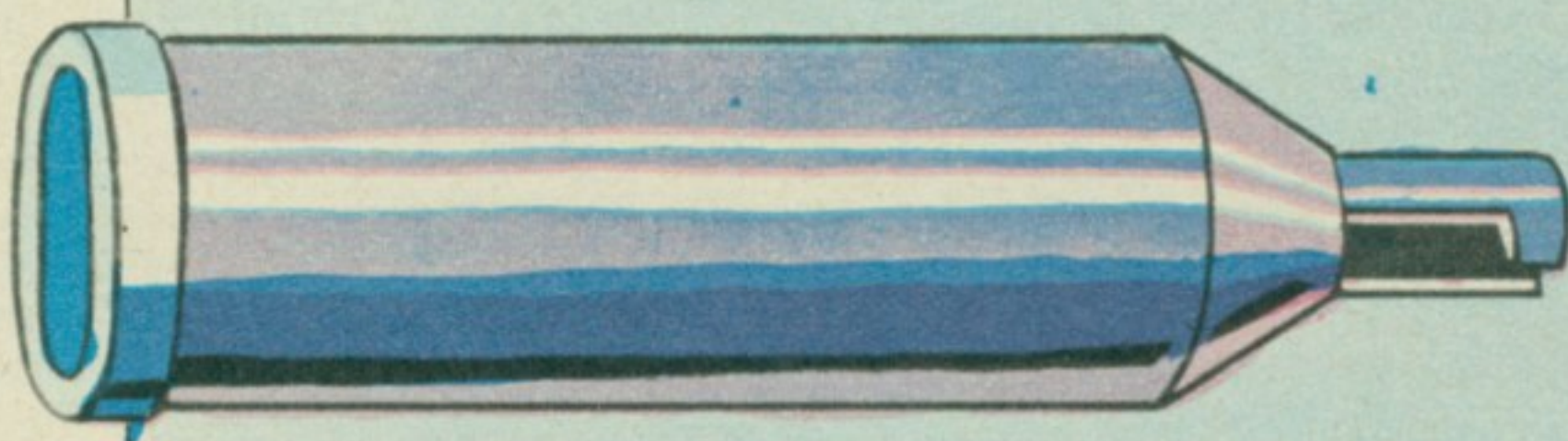
ОРУЖЈЕ УЖИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ

БРАНИЛИ СУ ЈЕ 67 ДАНА!

Ужичка република; како је названа ослобођена територија у Ужицу, Бајиној Башти, Чајетини, Ивањици, Ариљу, Косјерићу и Ужичкој Пожеги, трајала је од 24. септембра до 29. новембра 1941. године. Она је постала нова база устанка а Ужице седиште Централног комитета КПЈ, Врховног штаба и врховног команданта Тита као и неких других руководећих органа. У Ужицу је у то време радила фабрика оружја, радионице обуће и одеће, штампарија „Борбе“, па је овај град постао центар снабдевања свих партизанских одреда. Сружје је у Ужицу израђивано под тешким околностима, од приручног материјала и лошим алаткама, али је било и те како ефикасно у судбоносним тренуцима наше народноослободилачке борбе

ПУШКА ПАРТИЗАНКА — Ово је прво оружје које је израђивано у ужичкој фабрици. Велике количине дугачких пушчаних цеви, које су се затекле у овој предратној фабрици у време окупације, коришћене су такве, без скраћивања, јер је борце Ужичке републике требало што хитније снабдеи оружјем. Дужина пушке је била 124 цм а калибар 7,9 мм.

ТРОМБЛОН — Да би се пушке оспособиле за уништавање тенкова, бункера и зграда, односно да би се омогућило дејствовање тромблонским минама и бомбама израђиван је тромблон који се монтирао на отвор пушчане цеви. Прављен је од металне цеви, са унутрашњим пречником од 52 мм и дужином 26,5 цм.

МУНИЦИЈА ЗА ПИШТОЉ — Једна од најважнијих делатности фабрике била је производња муниције. За пиштоље су израђиване три

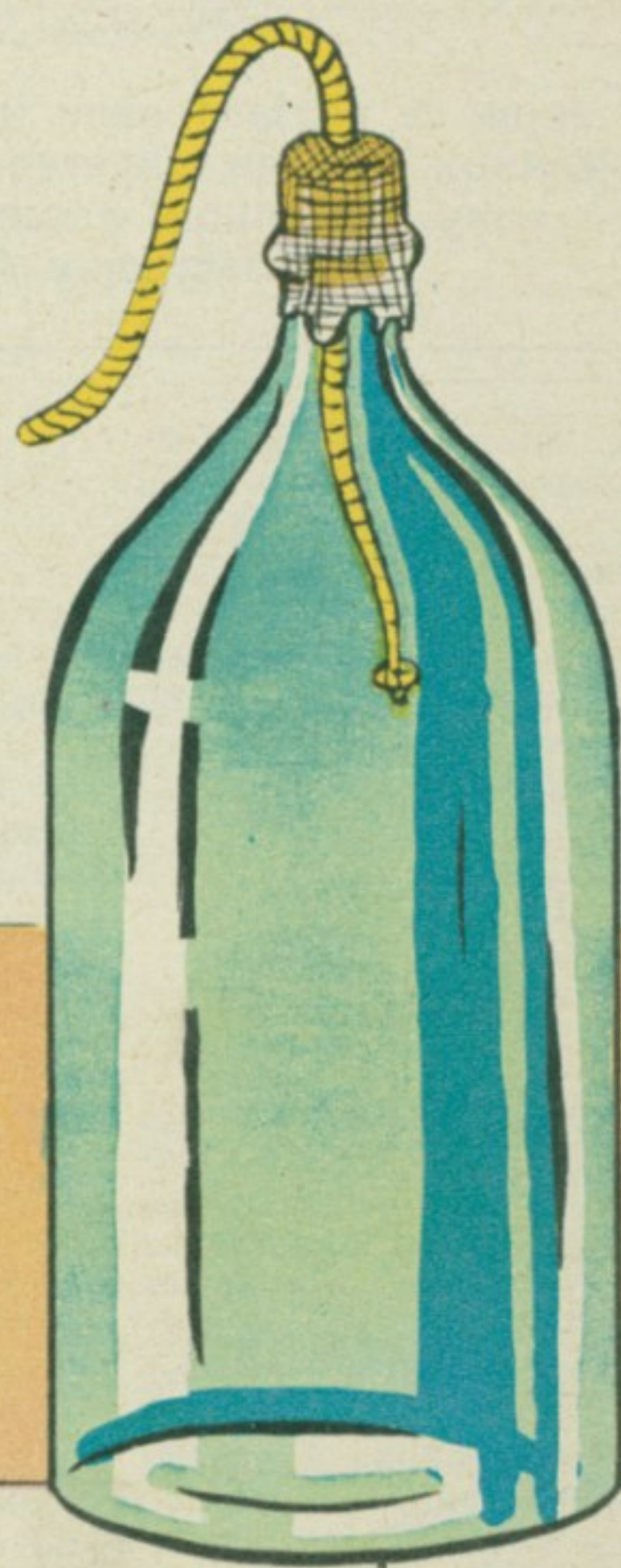
врсте муниције: калибра 6,35 мм, 7,65 мм и 9 мм. На дну метка утискивана је ознака „ФОМУ“ (Фабрика оружја и муниције — Ужице).

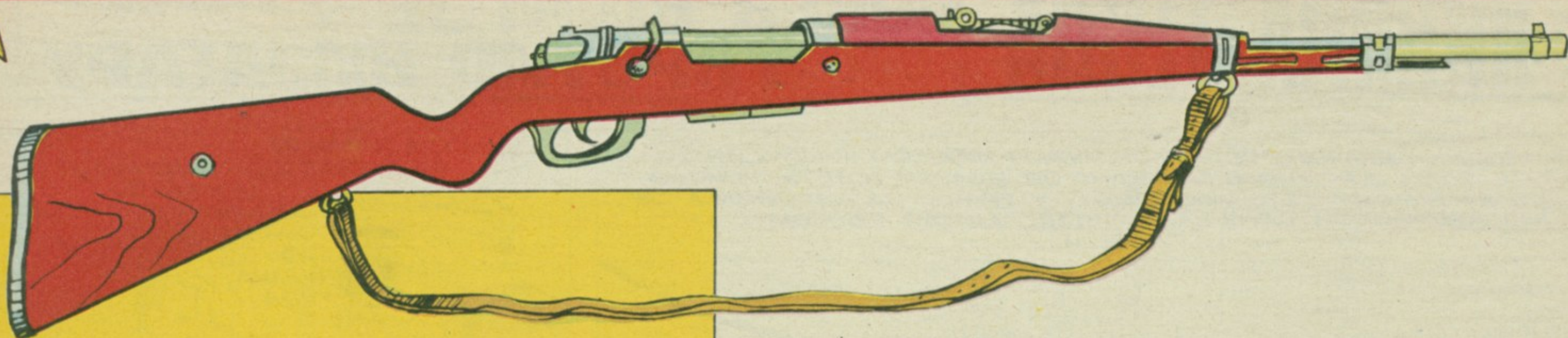

ПУШЧАНА МУНИЦИЈА — Ова муниција била је калибра 7,9 мм. И ова је имала утиснуту ознаку партизанске фабрике оружја ФОМУ.

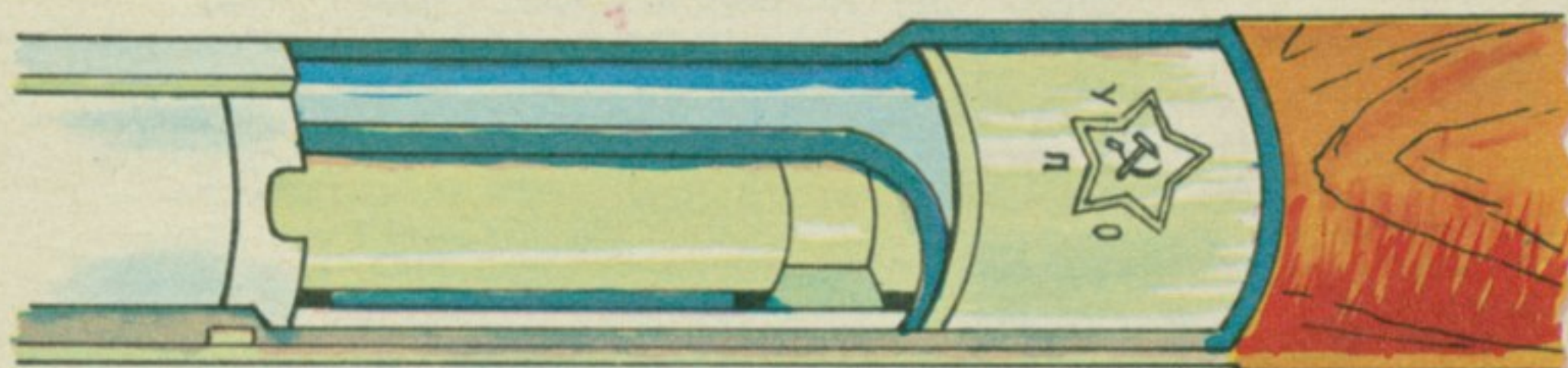

БОЦА СА ЗАПАЉИВОМ СМЕШОМ — Иако изглед овог оружја то не говори, оно се показало веома ефикасним, па се и данас помиње као једно од средстава за борбу против тенкова. Боца је пуњена бензином. Кроз запушач од плуте провлачен је штапин дужине 30 цм, а отвор је облаган битуменом.

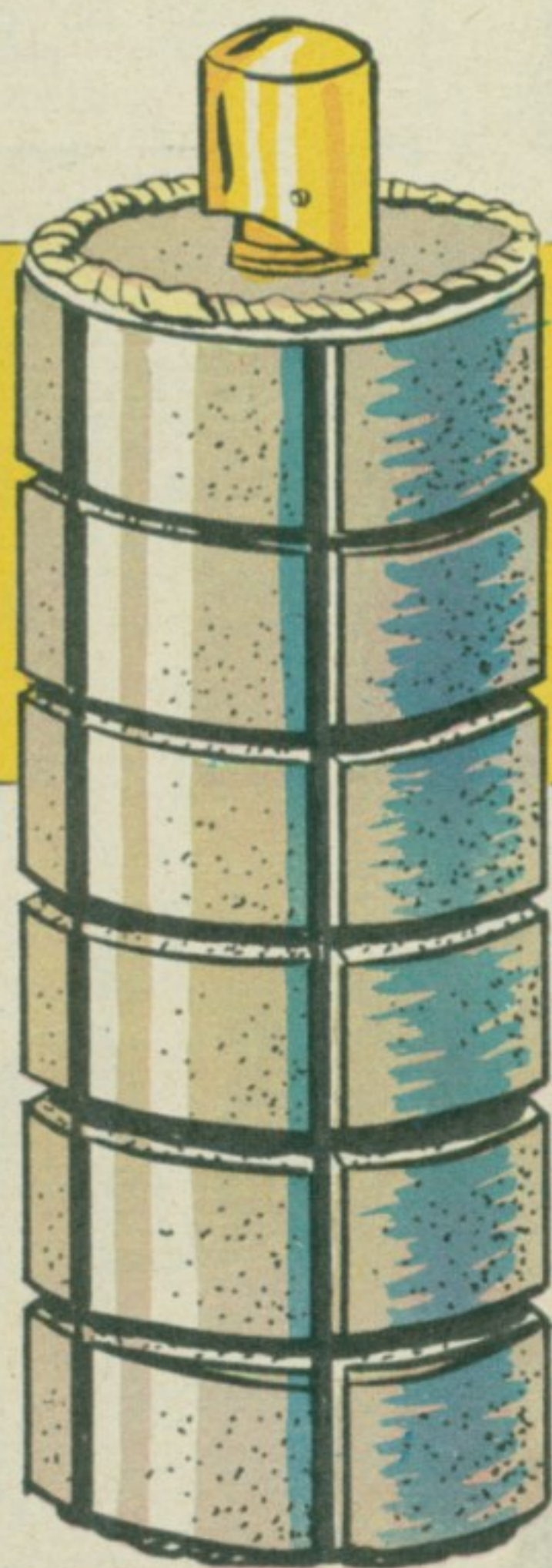
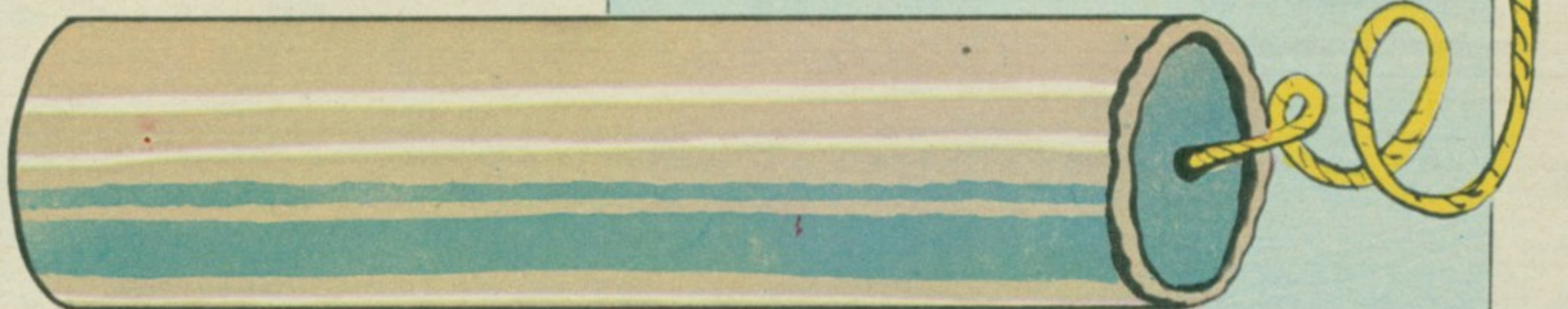

ПУШКА ВРХОВНОГ ШТАБА — Ово је друга верзија пушке „партизанке“. Од старе пушке се разликује по томе што јој је цев скраћена на 110 цм. Цртеж представља једну од око 50 пушака које су произведене за Врховни штаб. На сандуку, испод обода, на овим пушкама је угравирана петокрака са српом и чекићем и ознаком УПО (Ужички партизански одред). Ремник за пушке је прављен од различитог материјала а на овој је од гуртне за прозорске ролетне.

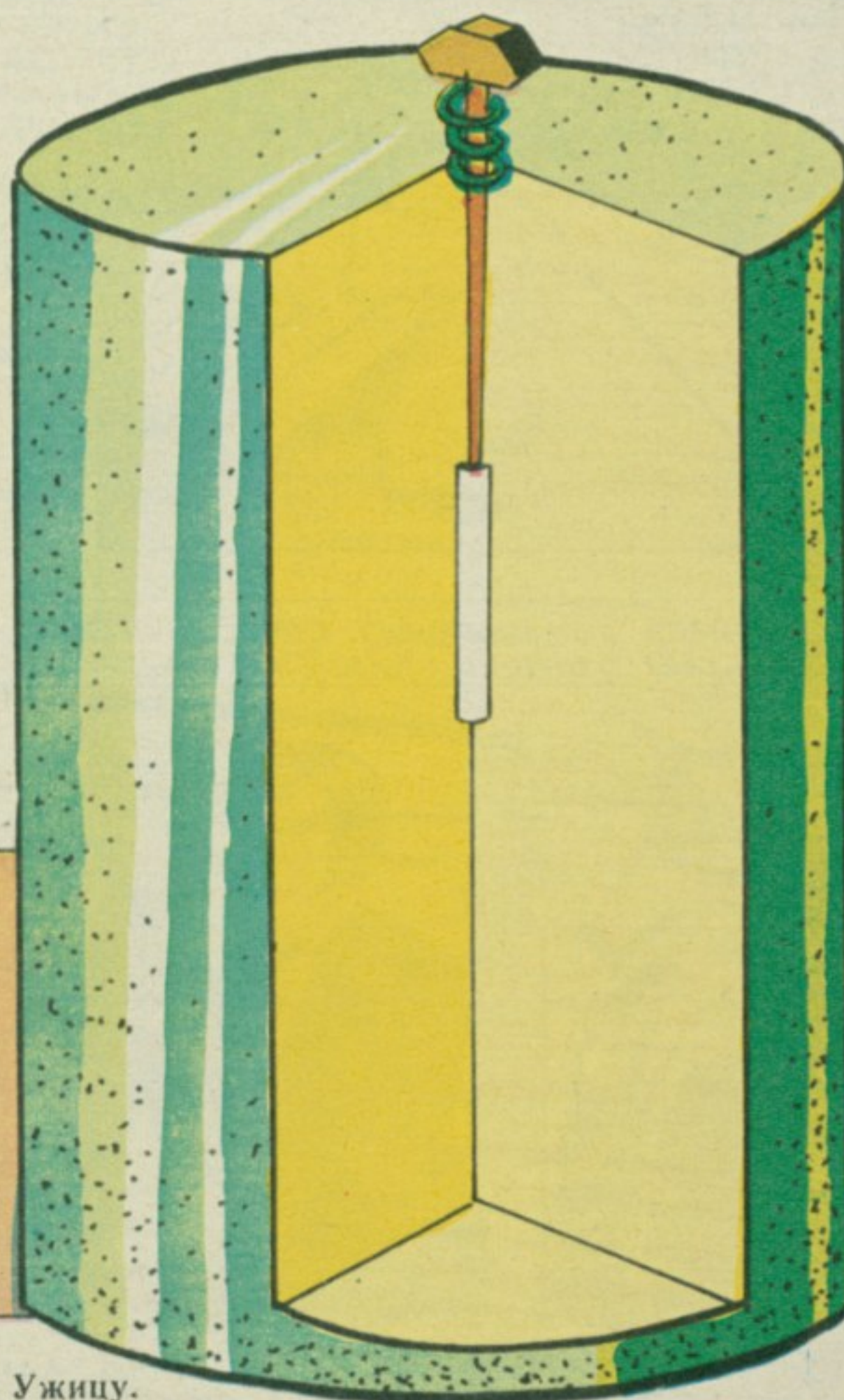
ДЕФАНЗИВНА БОМБА — Ово је тип бомбе „крагујевке“. Бомбе ове врсте су ливене и нарезане ради ефикаснијег распрскавања. Висина им је 8,5 цм а обим 6 цм.

ДИВЕРЗАНТСКА МИНА — Диверзантске мине су рађене од ливене канализационе цеви пречника 10 цм. Кроз отвор на зашвајсованом поклопцу повучен је штапин. Висина мине била је око 30 цм.

БОМБА ПАРТИЗАНКА — Бомбе ове врсте прављене су од водоводних цеви, грубо наштајсоване, нарезане и имале су такозвани партизански упаљач. Висина је обично износила 12,5 цм а пречник 4,8 цм.

ПРОТИВТЕНКОВСКА МИНА — НАГАЗНА — На цртежу је пресек те мине. Израђивана је од гвоздене цеви чији су отвори били затворени плочама од лима. Пуњена је тротилом. Упаљач се састојао од опруге, игле у облику кованог ексера, чије је остољене о тело бомбе и детонатора. Ова мина је била висока око 20 цм, а пречник је износио 15 см.

Подаци узети из Музеја устанка 1941. у Титовом Ужицу.

НИКОЛА ТЕСЛА ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ УКРОТИО НИЈАГАРУ

ОЧЕВО ОБЕКАЊЕ УЧИНИЛО ЈЕ ЧУДО: МЛАДОМ НИКОЛИ ВРАТИЛА СЕ ВОДА ДА ЖИВИ. ПОБЕДИО ЈЕ БОЛЕСТ И 1875. УПИСАО СЕ НА ВИСОКУ ТЕХНИЧКУ ШКОЛУ У ГРАЦУ. НА ЧАСОВИМА ЈЕ НАПАЗЛИВИЈИ СЛУШАЛАЦ. ИПАК, МИСЛИ СВОЈОМ ГЛАВОМ...

ЗБОГ НОВЧАНИХ ТЕШКОЋА ТЕСЛА ЈЕ МОРАО ДА ПРЕКИНЕ СТУДИЈЕ У ГРАЦУ. ЗАПОСЛЕЊЕ ЈЕ НАШАО У ТЕЛЕФОНСКОМ ЗАВОДУ У БУДИМПЕШТИ. ЈЕДНОГ ПРЕДВЕЧЕРЈА ШЕТАЈУЋИ ПАРКОМ ДОШАО ЈЕ НА ГЕНИЈАЛНУ ИДЕЈУ...

УЖЕЊИ ДА ОСТВАРИ СВОЈУ ЗАМИСАО НАШАО СЕ У ФРАНЦУСКОЈ. ЗАПОСЛИО СЕ У ЕДИСОНОВОМ КОНТИНЕНТАЛНОМ ДРУШТВУ КОЈЕ СЕ БАВИЛО ПРОИЗ-

СВАКИ ТРЕНУТАК СЛОБодног ВРЕМЕНА ТЕСЛА ЈЕ ПРОВОДИО У МАЛОЈ РАДИОНИЦИ. СПАВАО ЈЕ ТРИ САТА ДНЕВНО...

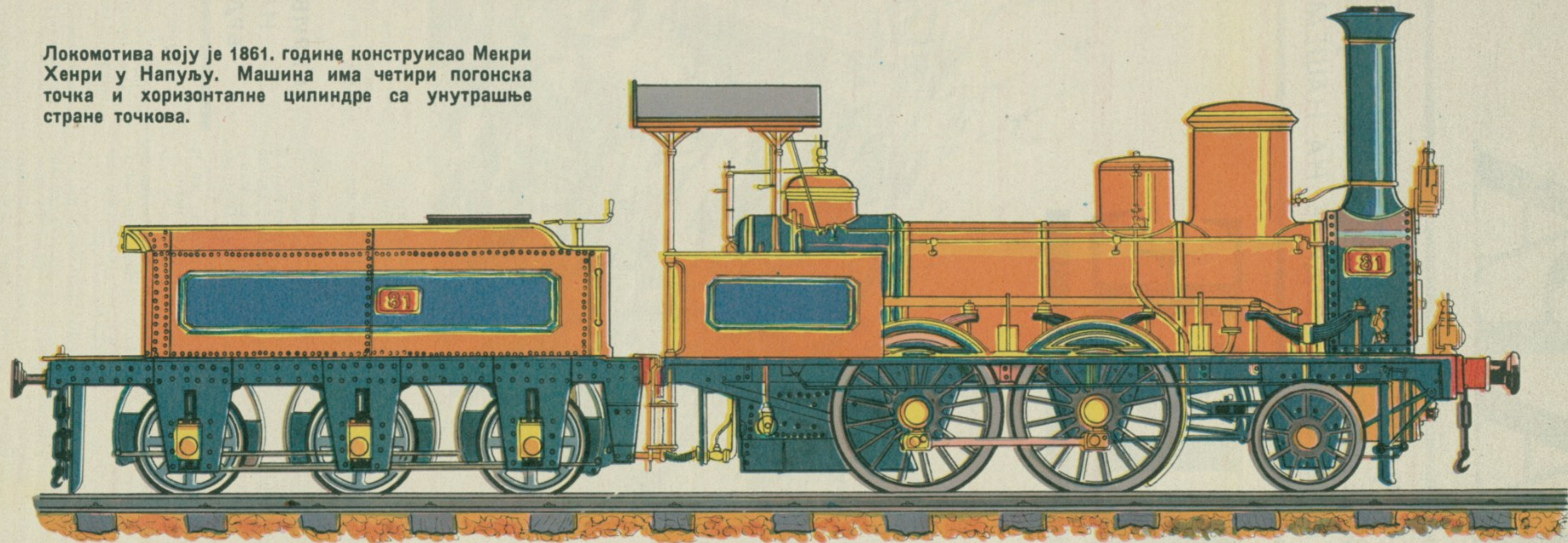
КАДА ЈЕ ЈАВНО ПРИКАЗАО СВОЈ ПРОНАЛАЗАК, СВИ ПРИСУТНИ БИЛИ СУ ЗАДИВЉЕНИ. МЕЂУТИМ...

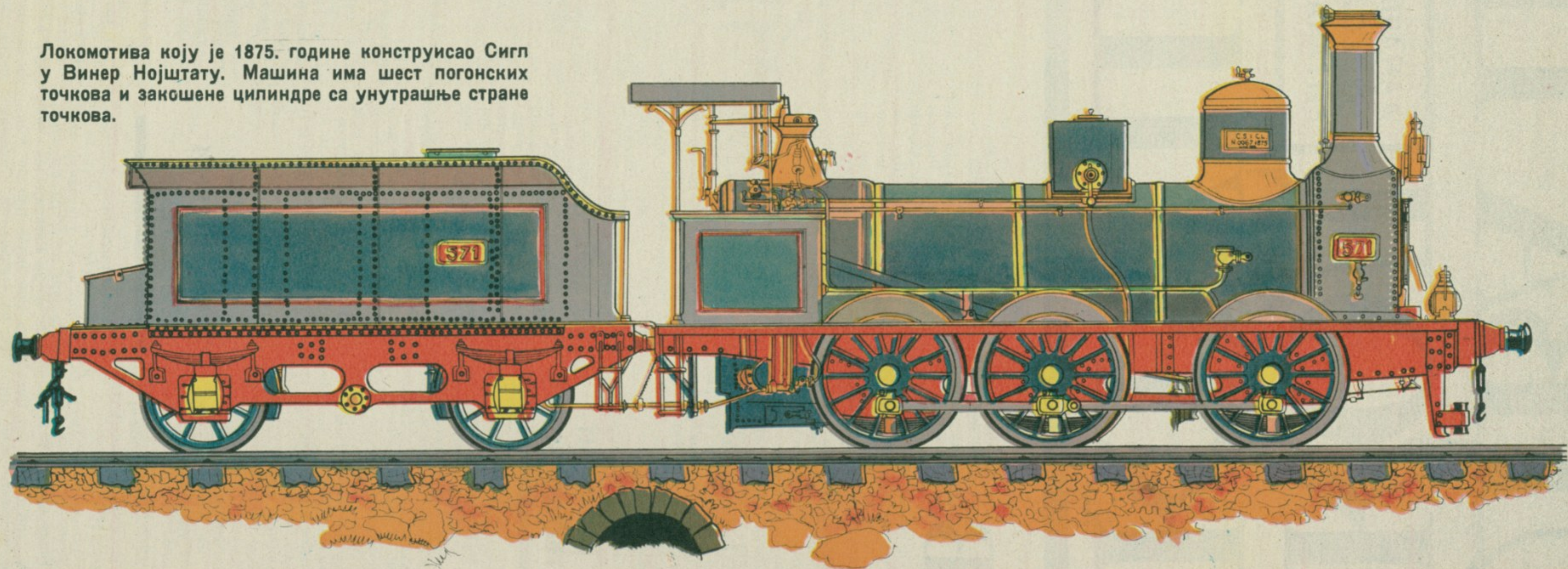
НАСТАВИЋЕ СЕ

Локомотива коју је 1861. године конструисао Мекри
Хенри у Напуљу. Машина има четири погонска
точка и хоризонталне цилиндри са унутрашње
стране точкова.

Локомотива коју је 1875. године конструисао Сигл
у Винер Нојштату. Машина има шест погонских
точкова и заокрене цилиндри са унутрашње стране
точкова.

ДВА ЦАРА КОД КРУШКЕ

ДАНАШЊА АЈДОВШЧИНА У СЛОВЕНИЈИ БИЛА ЈЕ 394. ГОДИНЕ ПОПРИШТЕ ЈЕДНЕ ОД НАЈЉУЋИХ БИТАКА КОЈЕ СУ СЕ ВОДИЛЕ НА НАШЕМ ТЛУ

Ватре су плануле 4. септембра 394. године једна за другом у равној линији по брежуљцима и обронцима планина кроз читаву данашњу Словенију. На тај знак брзи гласници похитали су према западу...

Сигнализација ватрама уведена је када је велико Римско Царство почело да пропада и када су варвари започели продор према Италији преко Панонске низије. Последња заштитна армија римске војске, резерва, налазила се у Аквилеји или Оглеју на југу Фурланије, између Карнијских Алпа и Јадранског мора.

ДОЛАЗИ ТЕОДОСИЈЕ

Чим је у Аквилеју стигла вест да горе ватре, одмах се знало да је варварска војска већ близу Птуја и да ће јој до брда над Випавском долином требати најмање два дана. Ту ће је дочекати јака римска одбрана, увек спремна у Птују, Цељу и Тројану. Тада је из Аквилеје, преко Соче и Випаве све до Ајдовшчине, па преко шумовите планине Хрушице, могла да крене римска војска и одбије варваре.

На челу војске која се дигла из Аквилеје јахао је лично цар Евгеније. Када су се, предвече, прве јединице спустиле у долину Соче, преко брда су пристизали нови гласници носећи застрашујуће вести:

„Од варвара ни трага ни гласа, то долази војска цара Теодосија!“

На само то име цар Евгеније пребледео је и натраг у Аквилеју послао најбрже јахаче са заповешћу:

„Нека хитно дођу сви који могу да држе мач!“

Теодосију, законитом императору читавог Римског Царства које се простирало од Персије до Шкотске, било је у то време 48 година. Његова престоница налазила се у Константинопољу, данашњем Истанбулу или Цариграду. Како је у великом царству при крају његовог постојања често долазило до превирања, у западном делу империје многи достојанственици и повереници нису били покорни далеком Теодосију, па су основали нову државу и 392. године изабрали посебног цара. Самозвани владар Италије постао је Евгеније.

Евгеније се брзо прибрао од првог шока изазваног изненадним надирањем Теодосијеве војске. „Нека се одреди“, изјавио је, „судбина Римског Царства! Ако победимо, ја, Евгеније, постаћу владар читаве велике државе. Ако изгубимо, за нас ће све бити готово!“

Гласници су стално доносили још алармантније новости: Теодосију нигде није пружен отпор, представници свих градова кроз које пролази излазе му у сусрет с поклонима, свуда радосно примају и госте његове војнике!

ВОЈНИЦИ, ПРЕВАРЕНИ СТЕ!

У ноћи између 4. и 5. септембра стигла је вест да се Теодосије с главнином војске већ пење из Врхнике. На то је Евгеније наредио да још једна његова јединица одјаше на Хрушицу где се налазило јако римско утврђење Код крушке и

покуша да што дуже задржи Теодосија.

Петог септембра пре подне са Хрушице су се спустили уморни коњи са крвавим јахачима — малобројни преживели браниоци тврђаве Код крушке. Успели су само да за неколико часова задрже надирање Теодосијеве војске. Кроз Хрушицу је тада пролазио један од најважнијих путева читавог Римског Царства, од Љубљане, поред Ајдовшчине према Италији.

Два сата касније заћутале су трубе а зачули се громки гласови који су са свих страна довикивали браниоцима тврђаве:

„И ви иза зидина војници сте законитог цара Теодосија! Заварани сте од самозваног цара који се прогласио против божије и на-

родне воље! Ухватите га и убијте! Предајте нам га и бићете слободни — да одете куда желите или приђете нама!“

Гласници су то поновили и на готском језику јер је у Евгенијевој војсци било и доста Гота. Безброј стрела засуло је стене из којих су се оглашавали Теодосијеви посланици. Но, Теодосију се није журило јер је пред собом имао непријатеља затвореног као у мишоловци. Војника у тврђави било је мање него његових и чим им понестане хране, мораће напоље.

Усред поподнева из доњег дела Випавске долине вратила се група Теодосијевих извидника са вестима да преко Соче долази нова Евгенијева војска. Јака јединица с Теодосијем на че-

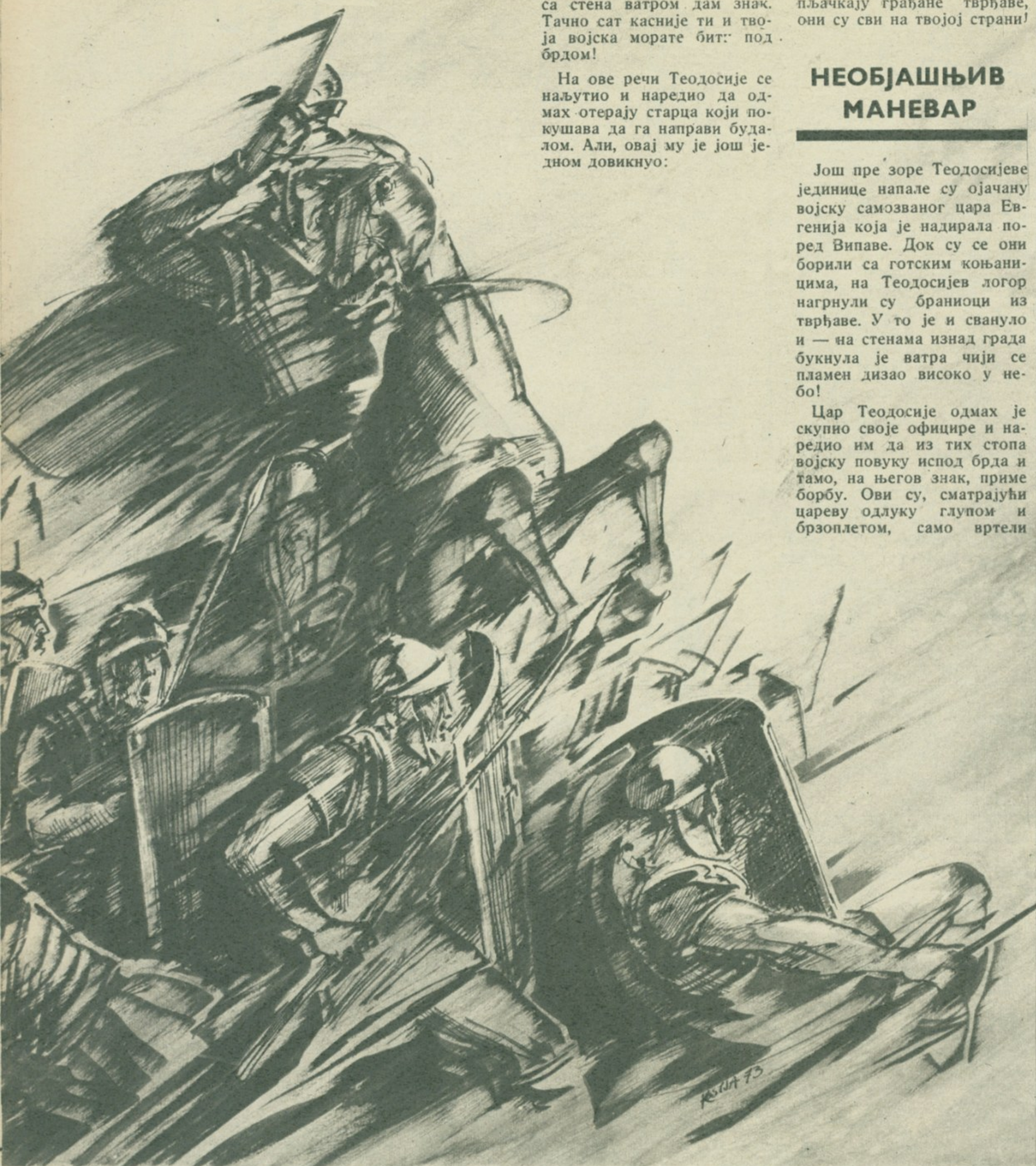
лу одмах се спустила на Випаву. У сусрет му је долазила моћна војска од 10.000 коњаника и пешака.

СКРИВЕНИ НА БРДУ

Схвативши да је непријатељ јачи Теодосије је одлучио да прибегне лукавству и одмах је око 4.000 својих војника послао на врх брда да се посакривају иза стена и дрвећа.

Евгенијева војска, у којој је било више пешака него коњице, кренула је право према тврђави, у помоћ својима. Теодосије се склонио испод брда пустивши их да

пустити ују... чим ти ја са стена ватром дам знак. Тачно сат касније ти и твоја војска морате бити под брдом!

На ове речи Теодосије се наљутио и наредио да одмах отерају старца који покушава да га направи будалом. Али, овај му је још једном довикнуо:

твоји људи не убијају и не пљачкају грађане тврђаве, они су сви на твојој страни!

НЕОБЈАШЊИВ МАНЕВАР

Још пре зоре Теодосијеве јединице нападе су ојачану војску самозваног цара Евгенија која је надирала поред Випаве. Док су се они борили са готским коњаницима, на Теодосијев логор нагрнули су браниоци из тврђаве. У то је и свануло и — на стенама изнад града букнула је ватра чији се пламен дизао високо у небо!

Цар Теодосије одмах је скупио своје офицере и наредио им да из тих стопа војску повуку испод брда и тамо, на његов знак, приме борбу. Ови су, сматрајући цареву одлуку глупом и брзоплетом, само вртели

јер им с леђа, од ледене брзе реке и неприступачних стена, нико није могао прићи и изненадити их.

Прошао је читав час пре него што се цела војска цара Евгенија окупила испод тврђаве и припремила за напад. Теодосије је мирно чекао да Евгеније да знак за јуриш. На његовом лицу није се примећивала никаква напетост.

САМО ГОДИНУ ДАНА

И баш када су се Евгенијеви војници залетели према непомићном челу Теодосијеве војске, зауставила их је неочекивана сила — са стеновитих брда подигла се снажна олуја какву становници тога краја нису памтили! Тајанствени старац, вероватно захваљујући свом огромном искуству, добро је проценио какво се невреме спрема и у коме правцу ће дувати ветар.

Евгенијева пешадија зауставила се у месту, коњаници су се заљуљали у седлима, а многи су попадали преко коњских глава. Теодосије је, у себи захваливши старцу, наредио општи напад на непријатеља који је, у силном страху и запањености, поверовао да су и сами богови на његовој страни.

Почела је крвава битка која је трајала читаво пре подне и Теодосијева војска потискивала је Евгенијеву све дубље у долину. Када би ветар за тренутак престајао, Евгенијеви војници, којих је било више, понадали би се да им се враћа ратничка срећа — све док ветар не би поново снажно дунуо и распршио им узалудне наде.

Битка се водила и испод утврђења, тамо где је данас Мирце, железничка станица Ајдовшине, и завршила се касно увече. Цар Евгеније, смртно рањен, издахнуо је на бојном пољу. Они његови војници који нису изгинули или још у току борбе пришли Теодосију побегли су у Италију, на запад Римског Царства. Теодосије је тријумфовао.

Тако је данашња Ајдовштина пре много векова, 6. септембра 394. године, била поприште једне од најљућих битака које су се водиле на нашем тлу. После Теодосијеве победе Римско Царство опет је постало велика јединствена држава под круном једног цара — Теодосија Великог.

Но, клице расула није било могуће зауставити. Само годину дана касније Теодосије је умро на бојном пољу на западним границама своје државе, а Римско Царство поделило се на Источно и Западно да се више никада не уједини.

З. С.

проћу путем. Тек тада је почела борба и у почетку је изгледало да се законити цар неће добро провести. Али, у критичном тренутку сјурило се с брда његових 4.000 скривених војника страшно изненадивши непријатеља. Евгеније је морао да се повуче према Випави док се један део његове војске докопао капија тврђаве и придружио браниоцима.

Пала је ноћ и војске су се повукле. Мртвих је било доста и на једној и на другој страни, нешто више губитака имао је Евгеније. У поноћ, док је Теодосијева војска спавала покрај упалених ватри, у његов логор је дошао старац с дугачком белом брадом и затражио да разговара са царем. Стражари су се само на-

смејали. Али, када је непознати старац рекао да зна начин на који ће цар победити као што је сигуран да ће бити поражен и убијен ако га не саслуша, стражари су пробудили Теодосија и пустили старца код њега у шатор. Претходно су га добро претресли.

ЈЕДНА РЕЧ — ВЕТАР!

— Престани са опсадом, повуци се с војском под брда и чекај! — рекао је старац цару. — Евгеније ће навалити на тебе мислећи да бежиш и покушаће да те са влада својом војском која је бројнија. Опсаду мораш на-

— Ако учиниш како сам ти рекао, пресветли царе, победа је твоја јер ће ти у правом тренутку доћи неочекивана скривена помоћ!

— Реци каква! — плануо је Теодосије.

— Ако не поступиш по мом савету, онда ће та скривена помоћ бити на страни твојих непријатеља и ти си готов!

— Говори!

— Рећи ћу ти само једну реч, ако си паметан, разумећеш је: **в е т а р!**

На то се Теодосије замислио и — насмејао припретивши песницом према брдима. Старац је још додао пре него што се изгубио у мраку:

— А када победиш, нека

главом, али морали су да послушају.

Прво су се повукли војници који су чували прилаз у долину, после њих главнина војске и на крају чете које су у облику обруча опседали тврђаву Код крушке. Маневар је запрепастио непријатеља пре свега зато што нико није умео да га протумачи. Евгеније је слутио да се спрема нека варка пошто је било више него смешно помислити да се Теодосије уплашио, па се из страха повлачи.

Док су они тако лупали главу и покушавали да се досете шта се спрема, Теодосије се повукао на пространо подручје испод брда, нешто даље од утврђења, и разместио своје војнике у облику потковице. Положај им је био више него добар

ХОГАР СТРАШНИ

БУДИТЕ
ДЕТЕКТИВ...

ЧОВЕК У БЕЛЮМ

Инспектор Жеди био је бесан као рис. Од јуче му све иде наопако. Кад је стигао у Франкфурт, где је требало да заврши је дан хитан посао, сви хотели су били заузети па је морао приватно да узме собу на мансарди код једне старе жене чији му се изглед није допао. А ноћас га је по врх свега заболео зуб. Како је газдарица слабо говорила француски, а он исто тако натуцао немачки, једва је успео да се споразуме с њом и добије адресу најближег зубара. Газдарица му је објаснила да зубар почиње да ради од пола девет и да се кол њега иначе унапред заказује, али да ће он, вероватно, бити примљен одмах. Инспектор је захвалио и упутио се у 293. улицу, доктору Фон Бону, хирургу-зубару.

Улазна врата зграде била су полуотворена. Инспектор Жеди ушао је у ходник у коме је једна стрелица означавала улаз у просторију на којој је писао: Чекаоница. Соба је била празна. Инспектор седе поред једног сточића на коме су се налазили разни илустровани часописи.

Доктор у ординацији вероватно већ има пацијента, размишљао је Жеди, и кад га буде испраћао видеће и њега.

Прошло је пола часа али иза врата ништа се није чуло. Бол у зубу постајао је све неподношљивији и инспектор Жеди поче да шета по чекаоници као лав у кавезу.

На крају више није могао да издржи: закуцао је на врата ординације. Одговора није било. Он притисну квалку, врата се отворише, и он се нађе у докторовој ординацији. Унутра га је чекало непријатно изненађење.

ДОКТОРОВ ПОДСЕТНИК

Један човек у белој блузи лежао је непомично на поплочаном поду. Из слепоочнице му је цурила крв. На поду се налазила барица кафе са два парчета шећера у средини. На писаћем столу налазила се празна шоља... и један чекић.

Инспектор Жеди се нагну. Човек — вероватно доктор Фон Бон — био је мртав... Жеди истог часа заборави на бол у зубу, притрча телефону и позва полицију. Ово путовање у Франкфурт му је заиста пресело.

Ускоро се у ординацији доктора Фон Бона нашао инспектор Хехлер из франкфуртске полиције са својом екипом. Одмах се обратио инспектору Жедију:

— Ви сте жртву јутрос први пут видели?

— Да! Допутовао сам јуче у ваш град, који иначе слабо познајем, и како није било празних соба у хотелима одсео сам приватно. Адресу овог зубара дала ми је газдарица.

— Колико је било сати кад сте открили леш?

— Неколико минута пре него што сам вама телефонирао... то јест око девет и четврт!

— Да ли су улазна врата стана била отворена?

— Да, вероватно их је кривац у журби заборавио да затвори.

— Кривац! Шта мислите ко би могао да буде, кад ви тврдите да ни у чекаоници.

ни у ординацији није било никог осим жртве.

— Да сам на вашем месту, колега Хехлер, ја бих погледао у докторов подсетник. Видите за јутрос су заказани: М. Берг за 8,30 и М. Стром за 8,45. Вероватно у картотеци постоје и остали њихови лични подаци.

— Хвала, колега Жеди, не баш много љубазно одговори му Хехлер.

НАЈЗАД СМО СЕ СРЕЛИ

Није прошло ни два сата а двојица осумњичених седели су у канцеларији инспектора Хехлера.

— Да пређемо на ствар — обрати се инспектор Хехлер првом осумњиченом, Бергу. Био је то крупан човек, веома светлих очију, беспрекорно обучен.

— Испричаћу вам све што знам — поче Берг... — Дана сам имао заказано код доктора Бона за 8,30. Требало је да ми доктор пломбира овај зуб, ту у доњој вилици — и он показа прстом. — Испунио ми је шупљину и док је себи наливао кафу отворила су се врата... и овај господин (он је прстом показао на Строма, особу некако сву ћошкасту с танким брковима) је улеће у собу

— Лаж! то је лаж! — повикао је Стром.

— Наставите, господине Берг!

— Одмах с врата Стром је повикао: „Најзад смо се срели, Фон Боне! Овога пута ми је већ доста! Дајте ми новац који ми одавно дугујете, иначе...“ Доктор се на то тако разбеснео па му је у лице сасуо кафу из шоље... Али Стром је успео да побегне!...

И даље, рекао је инспектор Хехлер.

— Зубар је урлао: „Што је лудак“. И кад сам пошао Строма нигде није било, али он се вероватно негде сакрио, вратио се и убио доктора Бона...

— Шта ви кажете на ове оптужбе, господине Стром, рече инспектор Хехлер обраћајући се другом осумњиченом.

— Само толико да је ово бесмислица. Ја нисам улазио у ординацију, као што тврди ова особа. Напротив, остао сам у чекаоници и кад је овај господин изашао појавио се зубар и позвао ме да уђем у ординацију.

— И шта вам је радио? — умеша се инспектор Жеди,

кога је зуб опет почео да боли.

— Ништа, снимιο ми је болестан зуб и рекао да дођем за неколико дана.

— Да ли се на поду налазила барица од просуте кафе?

— Сигуран сам да није! Зубар је управо сипао себи кафу и спремао се да стави шећер кад сам ја полазио.

— Шта ви о свему мислите, господине Стром?

— Ја мислим да се овај господин поново вратио и убио зубара.

— Сад имамо две потпуно супротне верзије — рече инспектор Хехлер Жедију. — Један од њих свакако је убио зубара, али који? Стром или Берг?

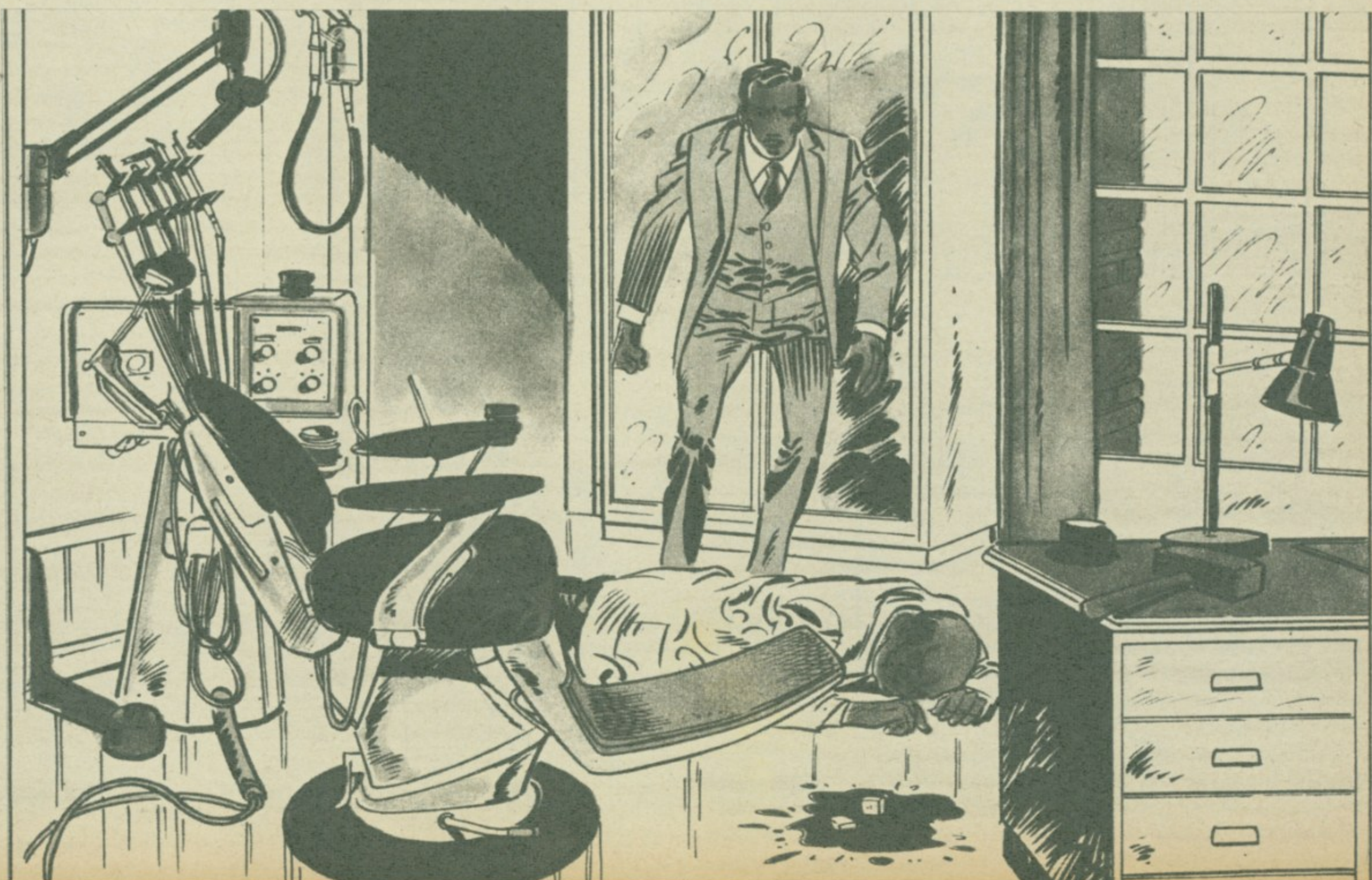
— Пустите мене да мало поразговарам са господином Бергом, рече Жеди и окрену се претећи Бергу:

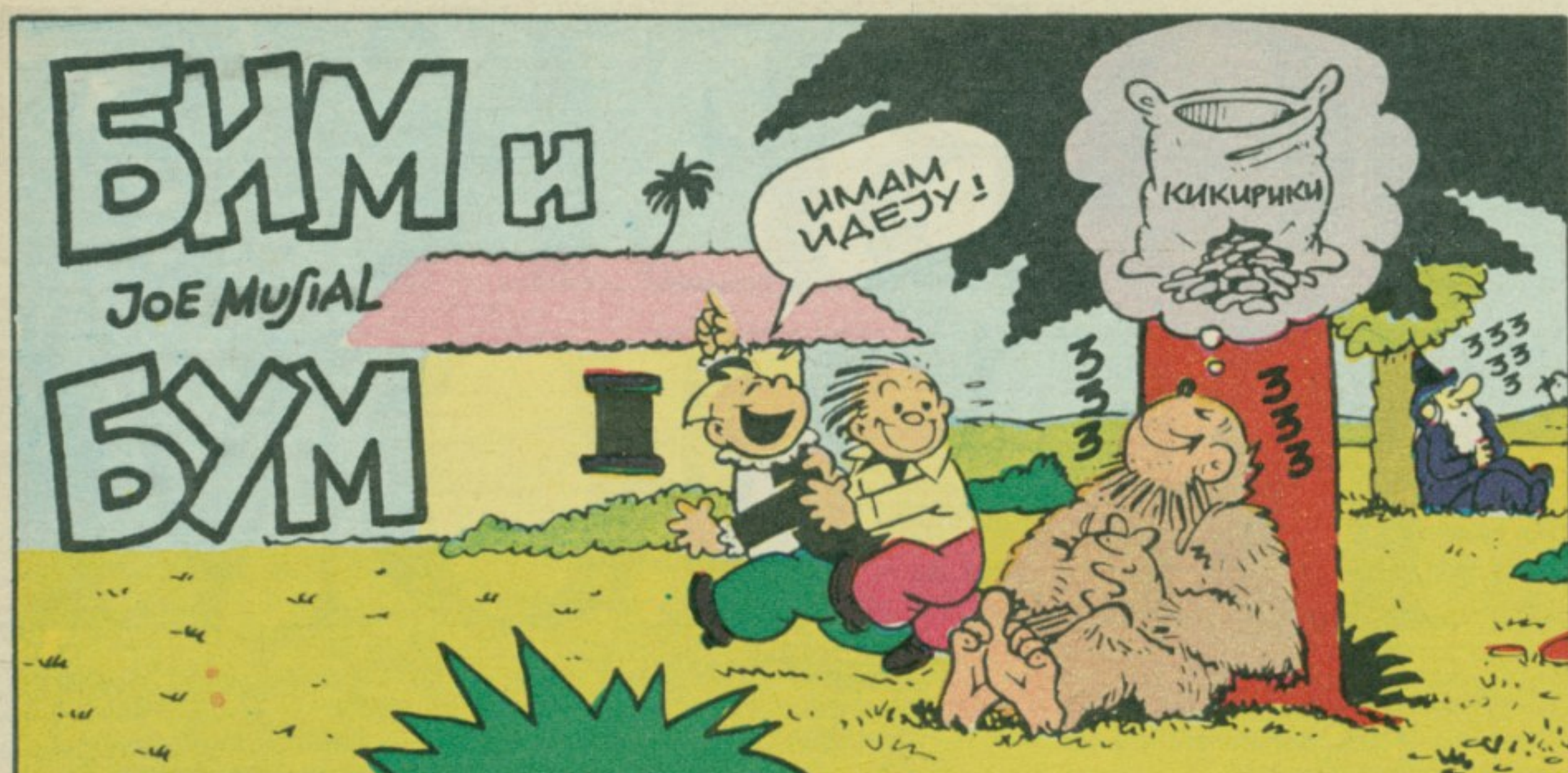
— Боље ће вам бити да одмах признате јер ме је зуб опет тако заболио да вам разговор са мном неће бити много пријатан.

— С Бергом? Зашто с Бергом? — упита инспектор Хехлер.

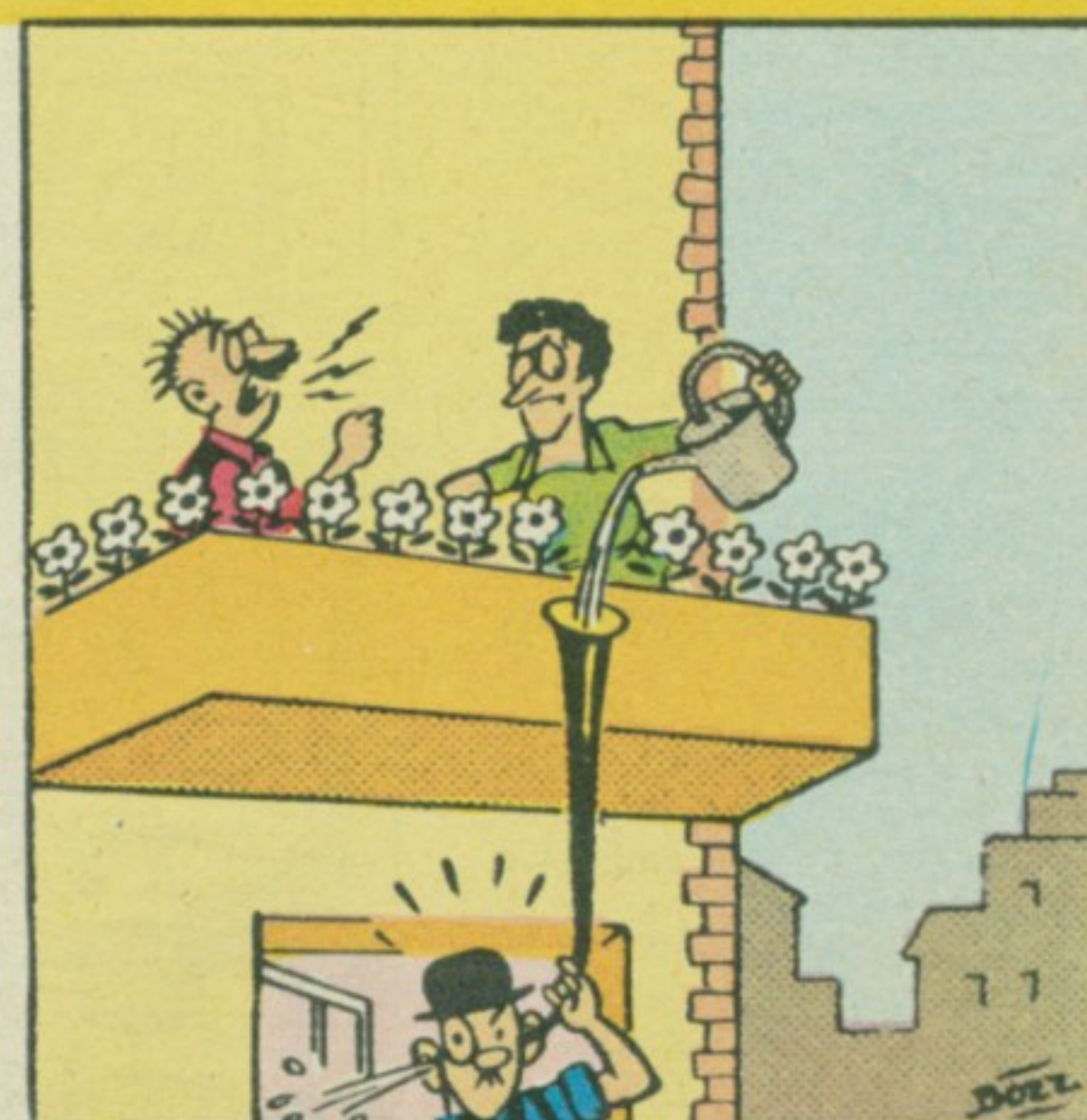
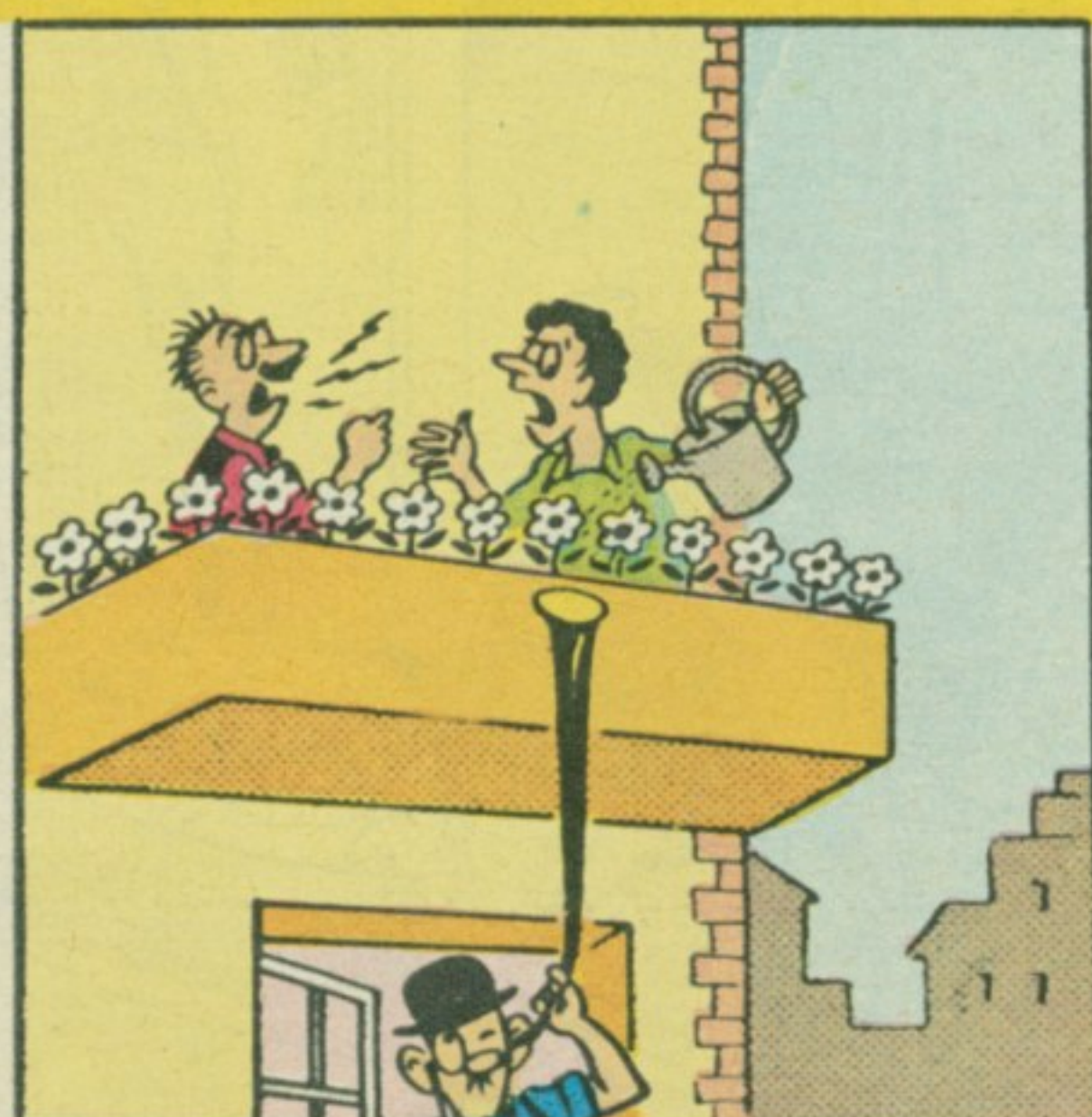
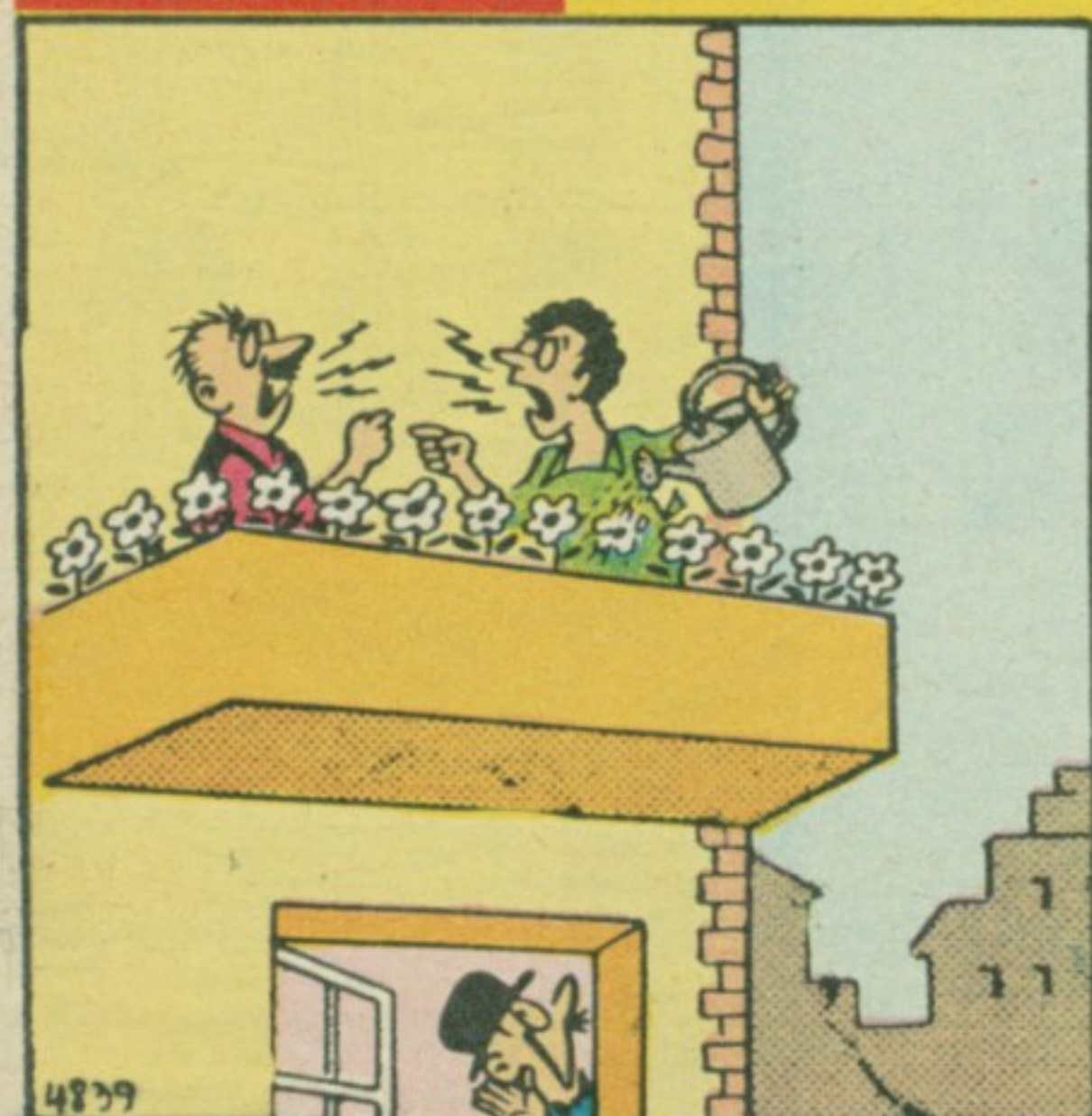
— Зато што је док је причао своју верзију догађаја направио малу грешку...

Драги читаоци, знате ли ви коју је грешку направио Берг. Да би вам било лакше да решите овај детективски задатак пажљиво погледајте цртеж. Уколико вам се и после тога чини да је задатак тежак, погледајте решење на 31. страни.

ГАВРА

МАНДРАК: АМБАСАДОР

РИБА - ПОМИ-
СЛИО ЈЕ
МАНДРАК.

ОХ... САМО МОРСКЕ
АЛГЕ... А ШТА ЈЕ
ОВО? СУЊЕР ПРИ-
ЧВРШЋЕН ЗА
КОМАД
СТЕНЕ?

© 1960, King Features Syndicate, Inc.
World rights reserved.

ЧУДНИ НИЗОВИ
НЕКИХ ЗНАКОВА...
КАО ОТИСЦИ
ЗУБА!
ЛИЧЕ
НА
НЕКО
СТА-
РО
ПИ-
СМО...

ЈАТО
ДЕЛФИНА
СКАЧЕ
ОКО
НАС!

9-9

РЕКАО
БИ
ЧОВЕК
КАО ДА
СУ
ХИЈЕРО-
ГЛИ-
ФИ!

ХИ-
ЈЕ-
РО...
ШТА
?

СЛИКОВНО
ПИСМО
СТАРИХ
ЕГИПЋАНА!
НИЈЕ
ИСТО...
АЛИ
СЛИЧ-
НО!

ОХ! СУВИ-
ШЕ САМ
ПУСТИО
МАШТИ
НА ВО-
ЉУ!

© 1960, King Features Syndicate, Inc.
World rights reserved.

ВИ КАЖЕТЕ ДА СУ
ДЕЛФИНИ ПАМЕТ-
НИ... МОЖДА НАМ
ТО ШАЉУ
ПОРУКУ?

И ЈА САМ
ТО ПОМИСЛИО...
АЛИ, ТО
ЈЕ ПОТПУНО
ШАШАВО!

ХВИ...
БАЗ...
ХВИИ?

БАЗ...
БАЗ...
ХВИИ?

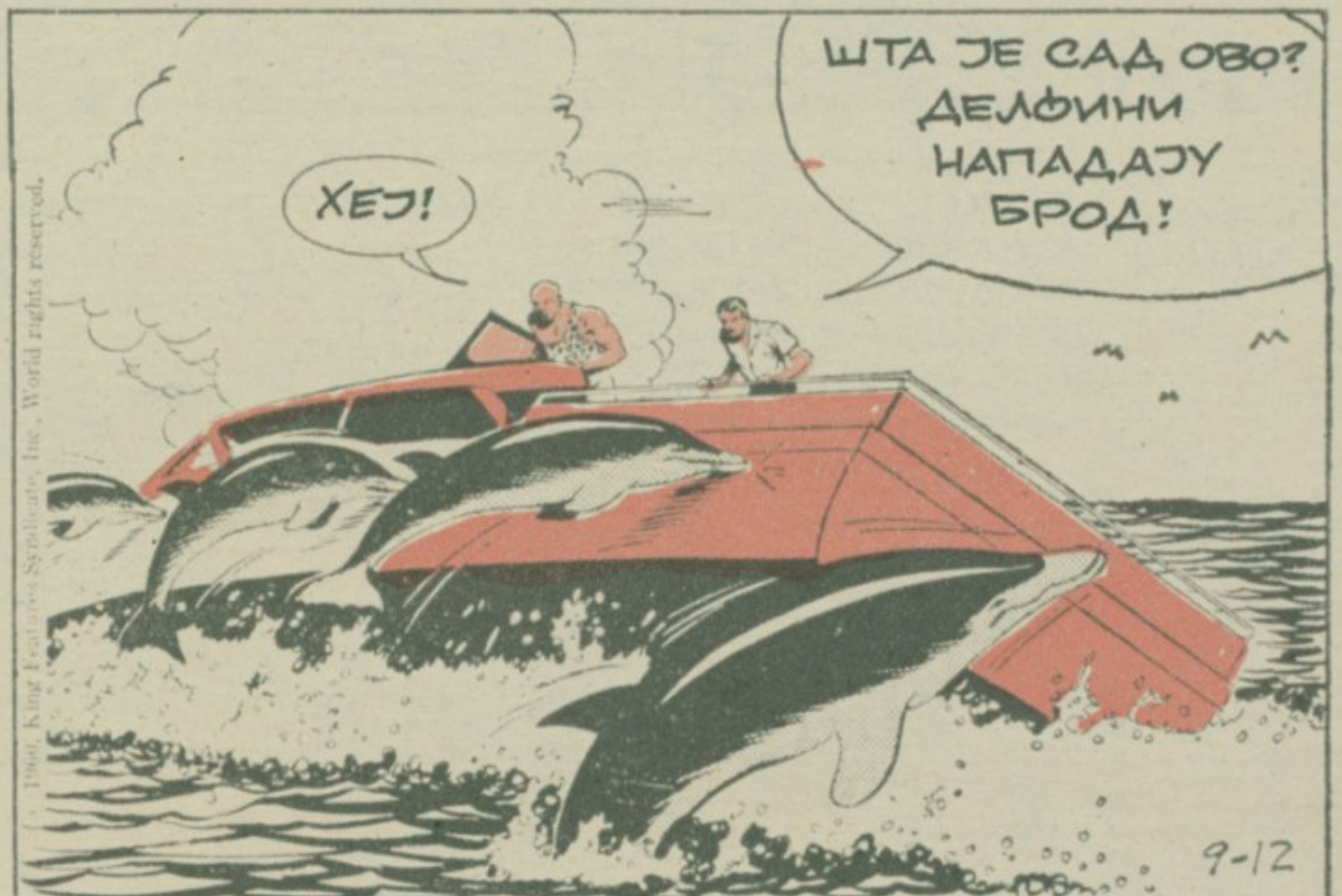

БАШ САМ ПРЕ-
ТЕРАО! ПОЧИЊЕМ
ДА ЗАМИШЉАМ
НЕМОГУЋЕ! ДА
СЕ ЈА ВРА-
ТИМ ПЕ-
ЦАЊУ!

ХВИИ
БАЗ?

ХВИИ!

ХЕЈ!

ШТА ЈЕ САД ОВО?
ДЕЛФИНИ
НАПАДАЈУ
БРОД!

9-12

ДЕЛФИНИ СУ УПОРНО
УДАРАЛИ ГЛАВАМА О
БОК
ЧАМЦА...

ЛОТАРЕ, УСМЕ-
РИ ЧАМАЦ У ПРАВ-
ЦУ У КОЈЕМ НАС
ГУРАЈУ... ПРЕ
НО ШТО НАС
ПРЕВРНУ!

© 1960, King Features Syndicate, Inc.
World rights reserved.

ТАКО! НЕСТАЛИ СУ!
КАЖУ ДА НА СЛИЧАН
НАЧИН ДЕЛФИНИ
УБИЈАЈУ АЗКУЛЕ...
УДАРАЈУЊИ ИХ
ГЛАВА-
МА!

ЧУДНО! КАО
ДА СУ ЖЕЛЕ-
ЛИ ДА ПРО-
МЕНИМО
ПРАВАЦ!

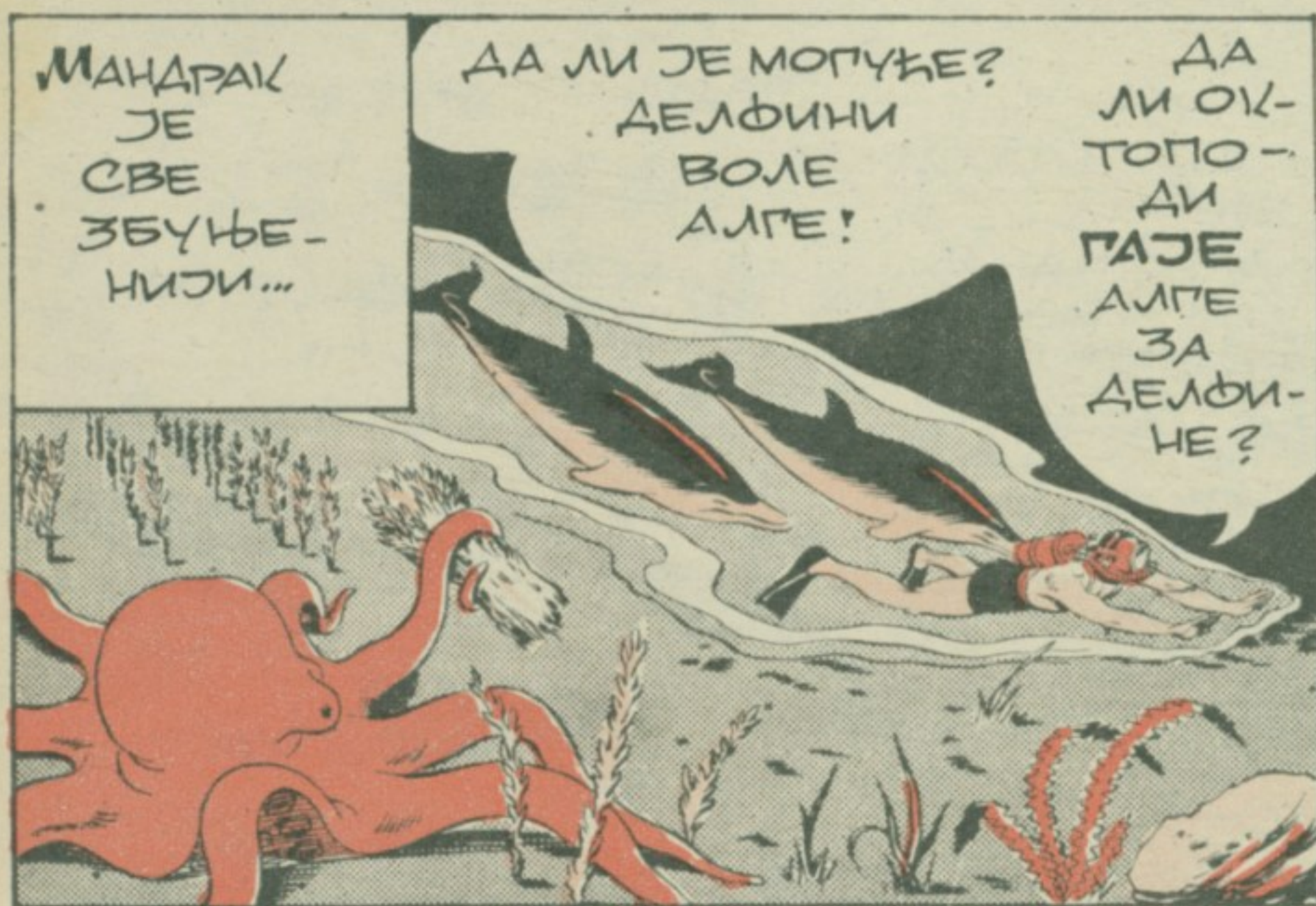
??

9-13

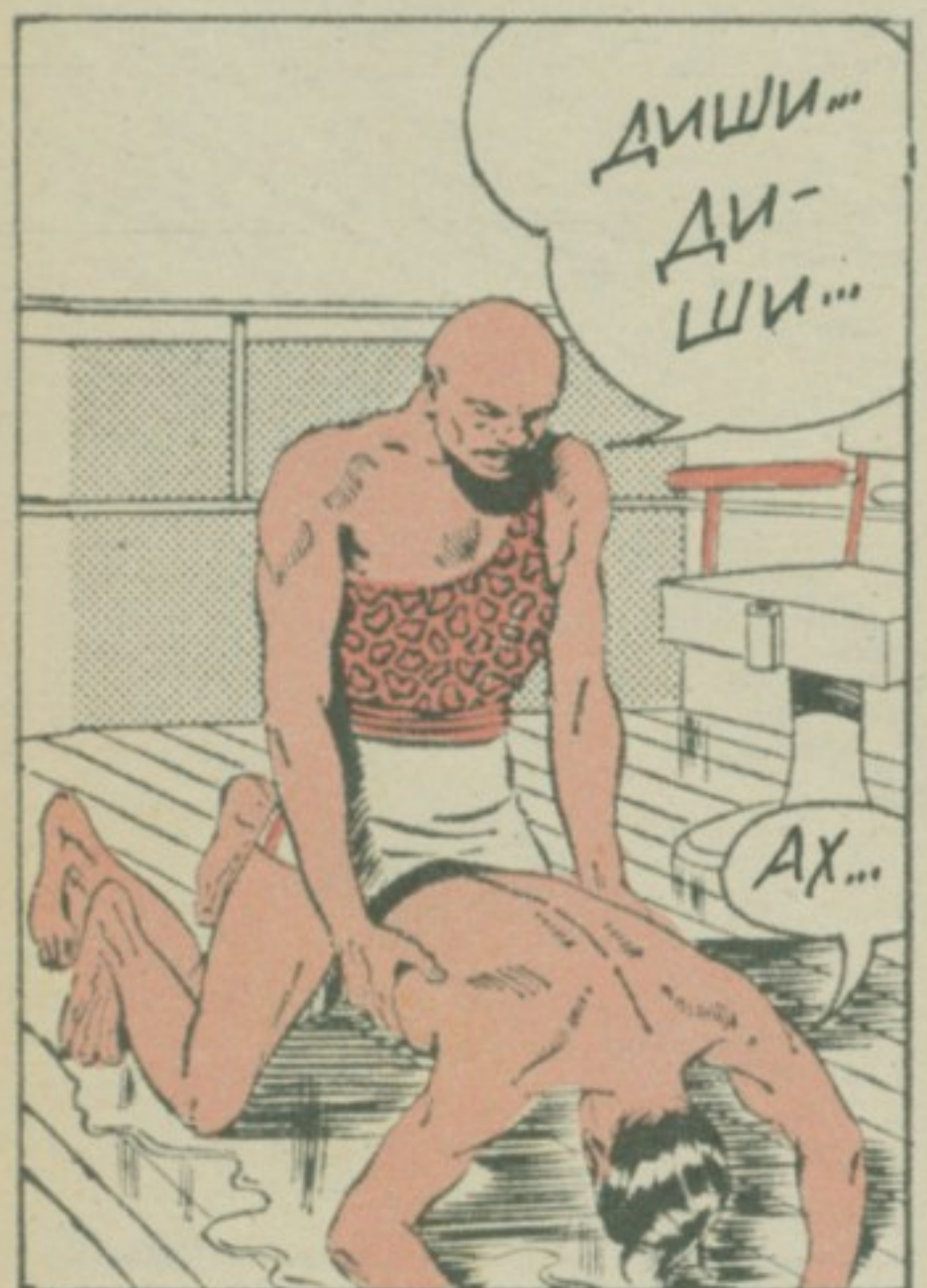
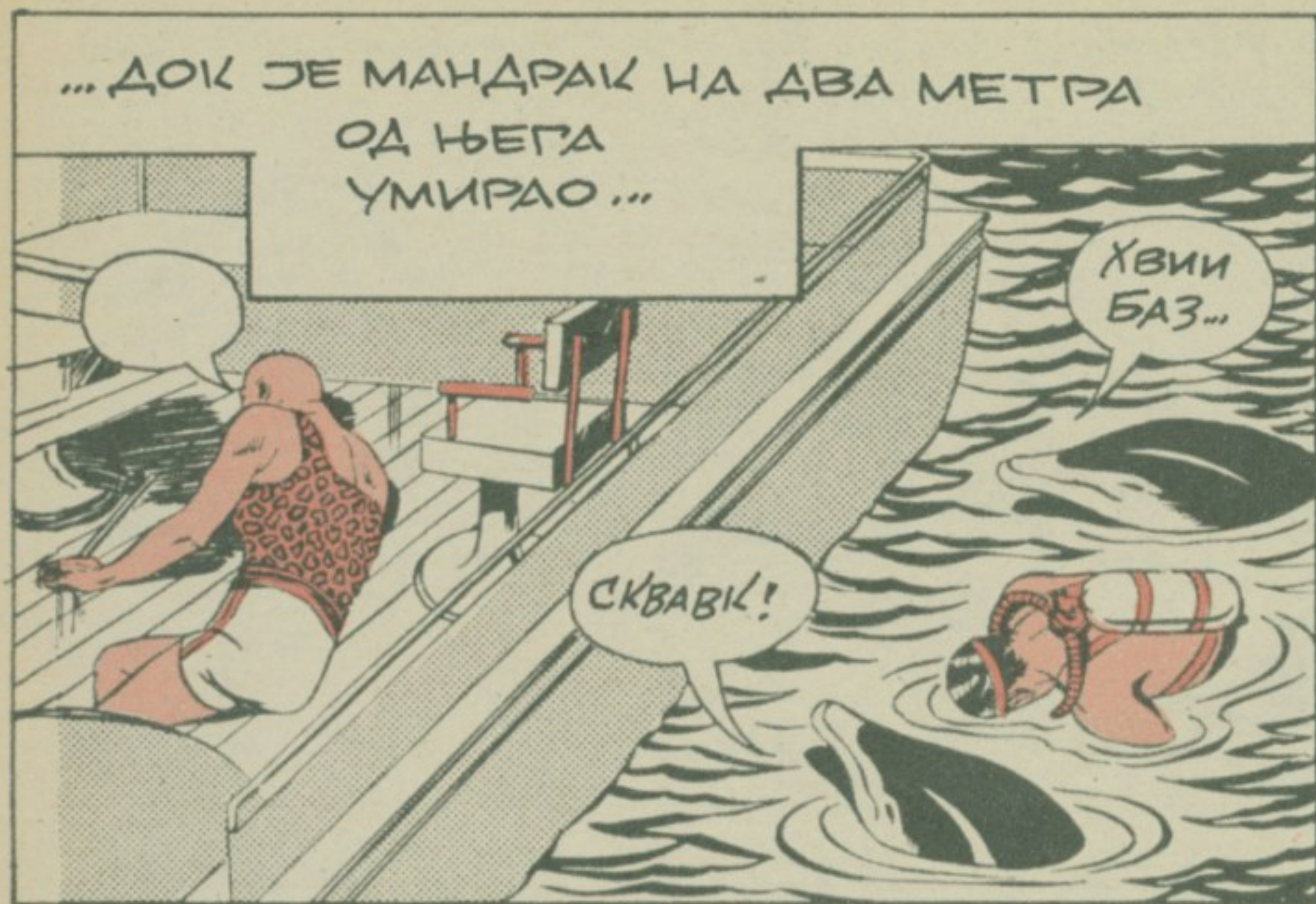

АЛИ,
ЉУ-
ТИЋ
ЈЕ
ГО-
ВО-
РИО!

РАЗУМЕ СЕ!
ВРЕМЕ
ЈЕ
ЗА
ЧАЈ!

И ОНА МИСЛИ ДА
САМ ЛУД! ИЗГЛУБИО
САМ ПОСАО...
УГЛЕД! МО-
ЖДА СУ
ОНИ У
ПРА-
ВУ?

11-14

КАМО СРЕЂЕ
ДА НИКАД
НИСАМ ВИ-
ДЕО ТОГ
ПРОКЛЕТОГ
ДЕЛФИНА!

ОХ!
ОПЕТ
СЕ УЗ-
НЕМИ-
РИО!

ЧУО
САМ
ДА ЈЕ
ОВДЕ
БИЛ...

ОНАЈ ИЗ
ИНСТИТУ-
ТА? НЕ
ЗНАМ...

ИЗ ИНС-
ТИТУТА?
КАЖИТЕ
МУ ДА
СЕ
ТОР-
ЊА!

ОН КАЖЕ
ДА ЖЕЛИ
ДА ВАМ
ПОМОГ-
НЕ!

КАЖИТЕ ДИРЕКТО-
РУ ДА САМ ЗАИСТА
ЛУД! УОБРАЗИО САМ
ДА ДЕЛФИН ГО-
ВОРИ! ЈЕСТЕ Л'
САД ЗАДОВОЉ-
НИ?

ОДЛАЗИ-
ТЕ И
ОСТАВИ-
ТЕ МЕ
НА МИ-
РУ!

ОП-
РОС-
ТИ-
ТЕ
МУ...

НИ-
ЈЕ
НИ
ЧУ-
ДО...

БИЛЕ, ДОШАО САМ
ДА ВАМ КАЖЕМ ДА
САМ ВИДЕО ЉУТИ-
ЋА! РАЗГОВАРАО
САМ С ЊИМ!

ВИДЕ-
ЛИ СТЕ
ГА? И
ВИХО-
ЋЕТЕ
ДА МЕ
МУЧИ-
ТЕ?

СТВАРНО
СМО РАЗ-
ГОВАРАЛИ
... У ЈЕД-
НОЈ ПОД-
ВОДНОЈ
ПЕЋИНИ!

ОДВЕЛИ СУ МЕ
ДО ЊЕГА! ИСПРИ-
ЧАО МИ ЈЕ
КАКО СТЕ
ГА УЧИЛИ!

МАНДРАК ЈЕ УКРАТ-
КО ИСПРИЧАО СВОЈ
ДОЖИВЉАЈ...

ЈА-ЉУТИЋ!
ЈА-ВЛАДАР
-МОРА!
МЕНЕ-
ИЗАБРАТИ...

11-16

ЧУЈЕТЕ
ЛИ? ЈЕ-
САМ
ЛИ
ЛУД?

ХММ...
ОВАЈ
ДРУГИ
ЈЕ ЈОШ
ЛУЂИ!

МИ - ДОВЕСТИ-
ВАС -
ЗБОГ...

НИСАМ ДОЗНАО,
ЗБОГ ЧЕГА СУ МЕ
ОДВЕЛИ! ОНЕСВЕ-
СТИО САМ СЕ ЗБОГ
НЕДОСТАТКА КИСЕ-
ОНИКА! ОБЕЋАО САМ
ДА ЋУ СЕ
ВРАТИТИ!

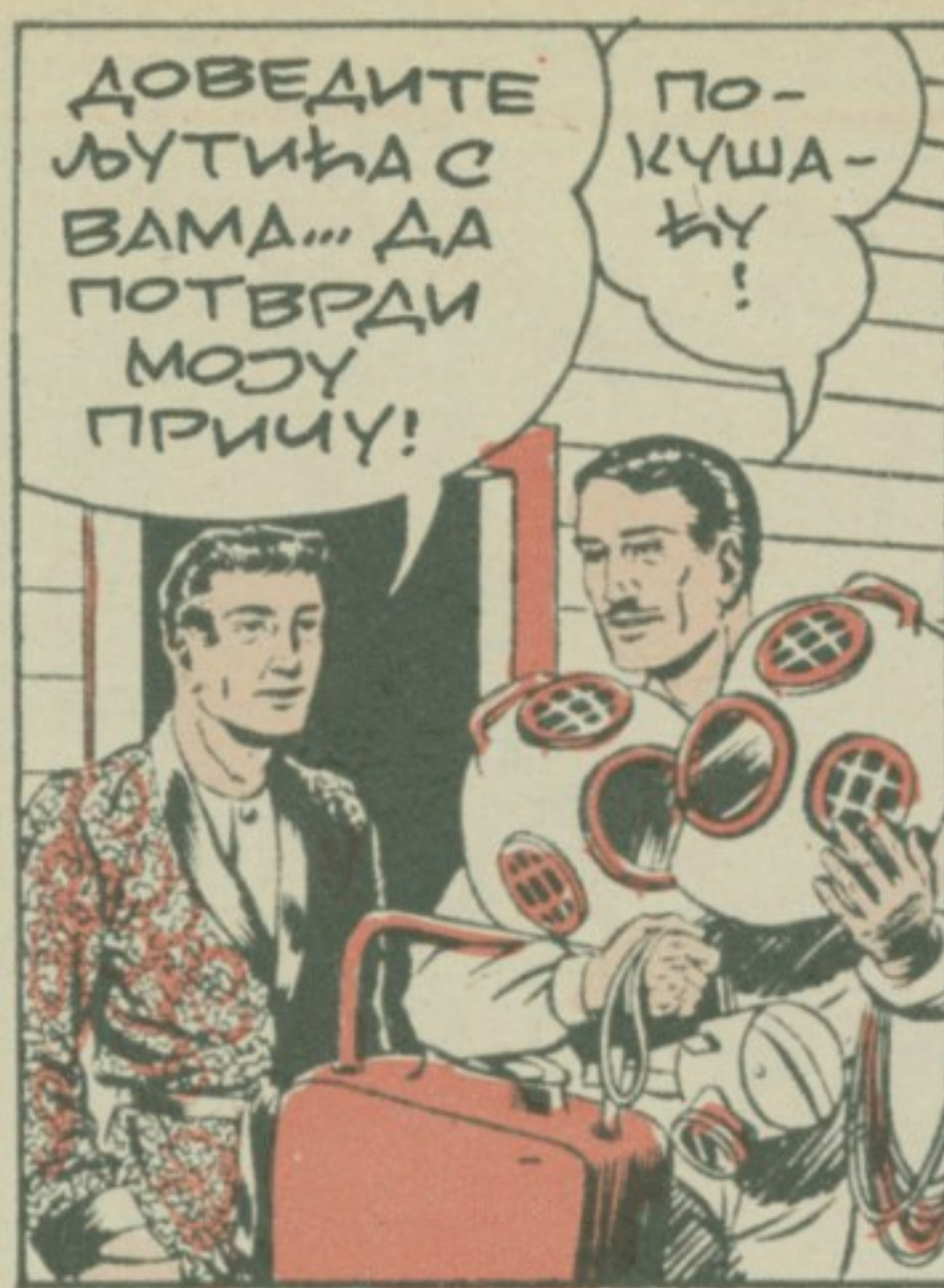
ЗБОГ ТОГА МИ
ЈЕ ПОТРЕБНА
ВАША РОНИ-
МЛИКА ОП-
РЕМА! ПО-
ЉИТЕ
СА
МНОМ...

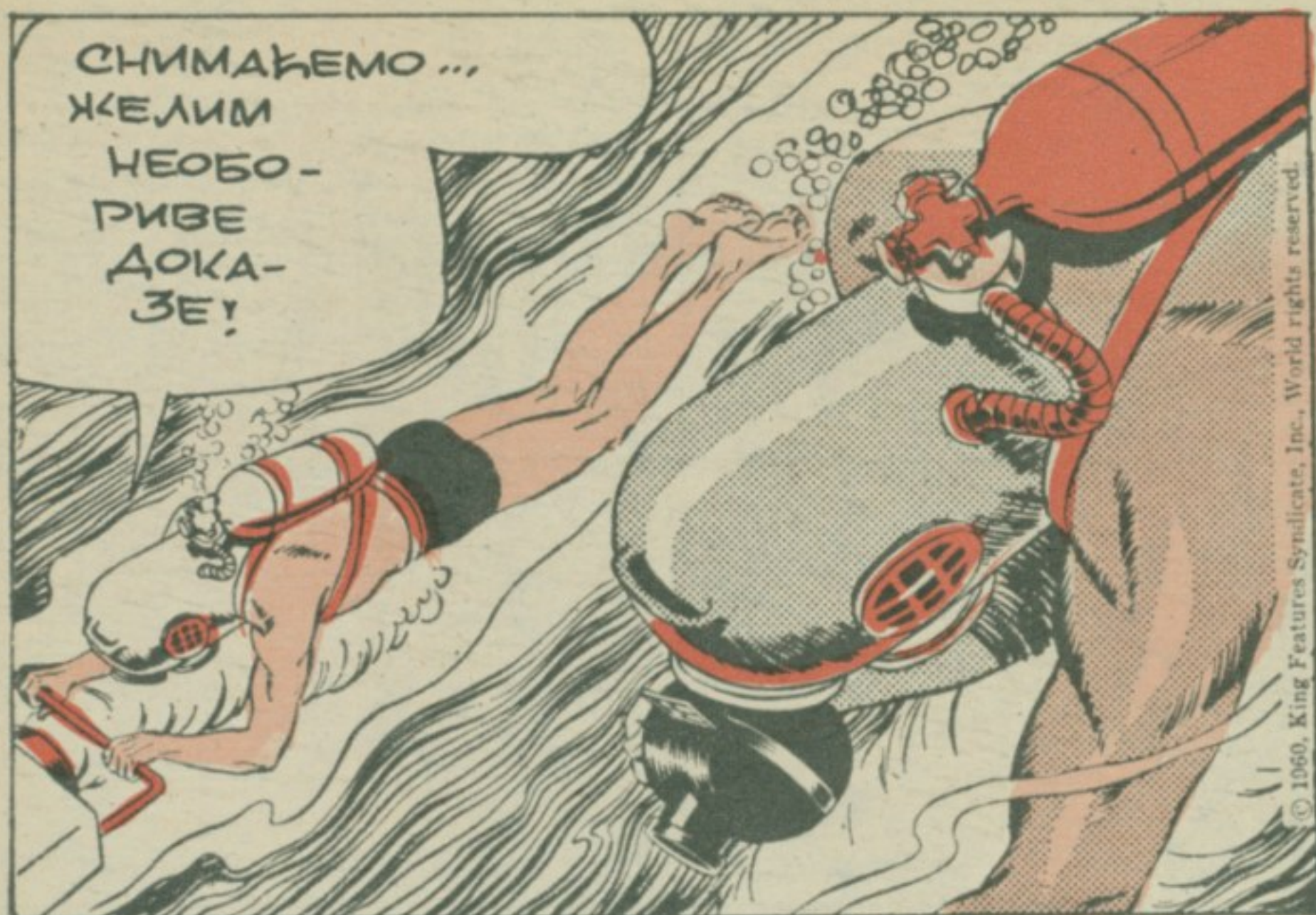
ТАКО
ДУБО-
КО? МО-
ЈЕ СР-
ЦЕ НЕ БИ
ТО ИЗДР-
ЖАЛО...

ВИ ЋЕ-
ТЕ ПО-
ТВРДИ-
ТИ МО-
ЈУ ПРИ-
ЧУ!

НИ МЕНИ
НИКО НЕ-
ЋЕ ВЕРО-
ВАТИ... БЕЗ
ОПИПЉИ-
ВИХ ДО-
КАЗА!

БИЛ-САД
-НЕ-БИТИ
-ВАЖАН!
ТИ-
ИЋИ!

МОРАМ НЕКАКО
ДА ПОВЕДЕМ ЉУ-
ТИЋА И СПРЕЧИМ
ТАЈ ФАНТАСТИ-
ЧНИ РАТ!
АЛИ, КАКО?

ОН ИМА ИНТЕЛИПЕНЦИЈУ
ЧОВЕКА! МОЖДА ЋЕ
ХИПНОЗА ПОМО-
ЋИ?

ЉУТИЋУ,
ПОГЛЕДАЈ
МЕ! ГЛЕ-
ДАЈ МИ
У ОЧИ!

ОПУСТИ СЕ,
ЉУТИЋУ!
СПАВАЈ...
СПАВАЈ!
ПОЋИ ЋЕШ
СА МНОМ!

ХАЈДЕ, ЉУТИЋУ!
ИДЕМО!

МАНДРАК ЈЕ УСПЕО ДА ХИПНОТИ-
ШЕ ГОСПОДАРА
МОРА...

ГАЛК!

И ОН ЈЕ
ЗАПЛИВАО
С ЊИМ И
ЛОТАРОМ
ПРЕМА
ПОВРШИНИ...

БРЖЕ, ЛОТАРЕ!
ТРЕБА ДА СТИГ-
НЕМО ДО ЧАМЦА!
ЗА НАМА ЈЕ КРЕНУ-
ЛА ЦИТАВА ВОЈ-
СКА!

И
ЗАИСТА...

ДЕЛФИНИ СУ ПАМЕТНИ!
АКО СХВАТЕ
ШТА СЕ ДОГАЂА,
ТЕШКО
НАМА!

ЛОТАРЕ, ИСПНИ
СЕ
И УПАЛИ
МО-
ТОР!

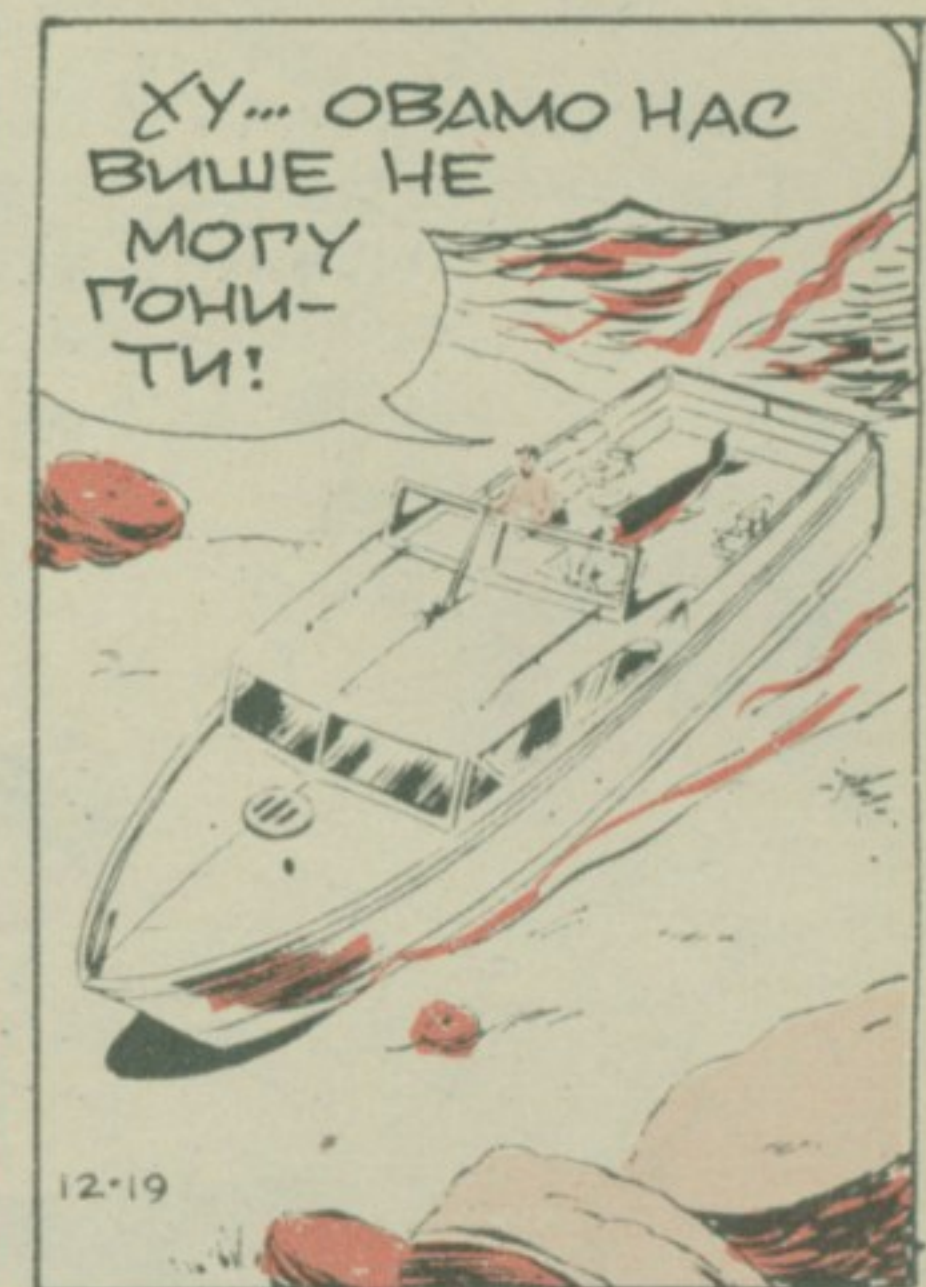
ВИ, ДЕЛФИНИ, УМЕ-
ТЕ ДА СКАЧЕТЕ!
КАД ТИ БУДЕМ РЕ-
КАО, СКОЧИЋЕШ У
ЧАМАЦ, ЉУТИЋУ!

СКА-
ЧИ!

КРЕ-
ЋИ,
ЛОТАРЕ!
БР-
30!

ЗАШТО ВОДИМО
ТУ РИБУ
СА СО-
БОМ?

Kolinska

КАПЕТАНСКУ КАПУ ЗА СВАКИ ПОПУЊЕНИ АЛБУМ

Постани капетан KOLOY'S морнарице!

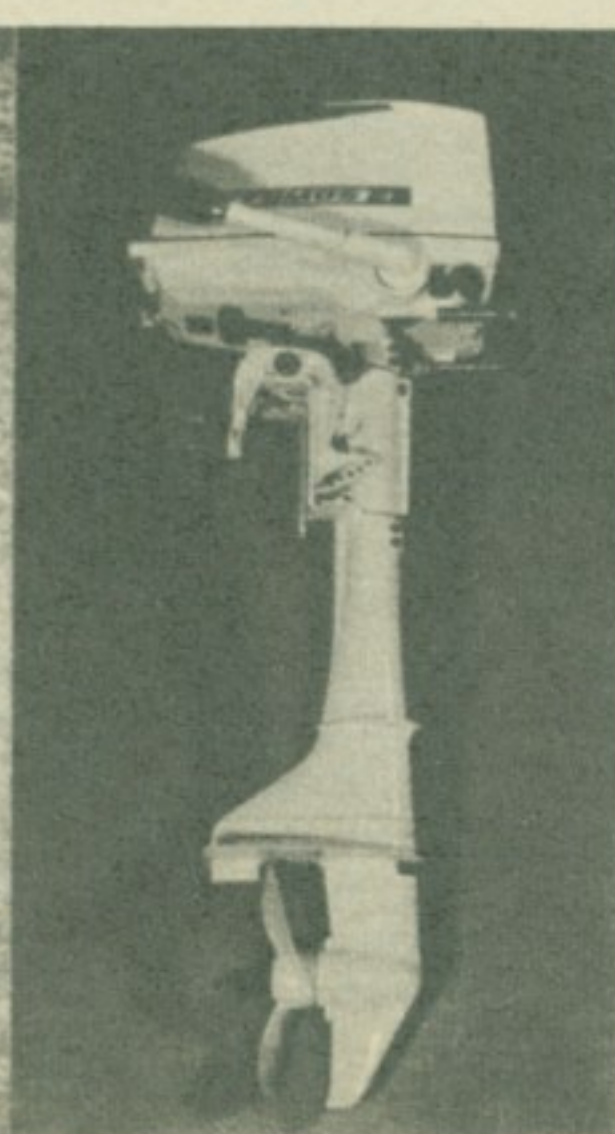
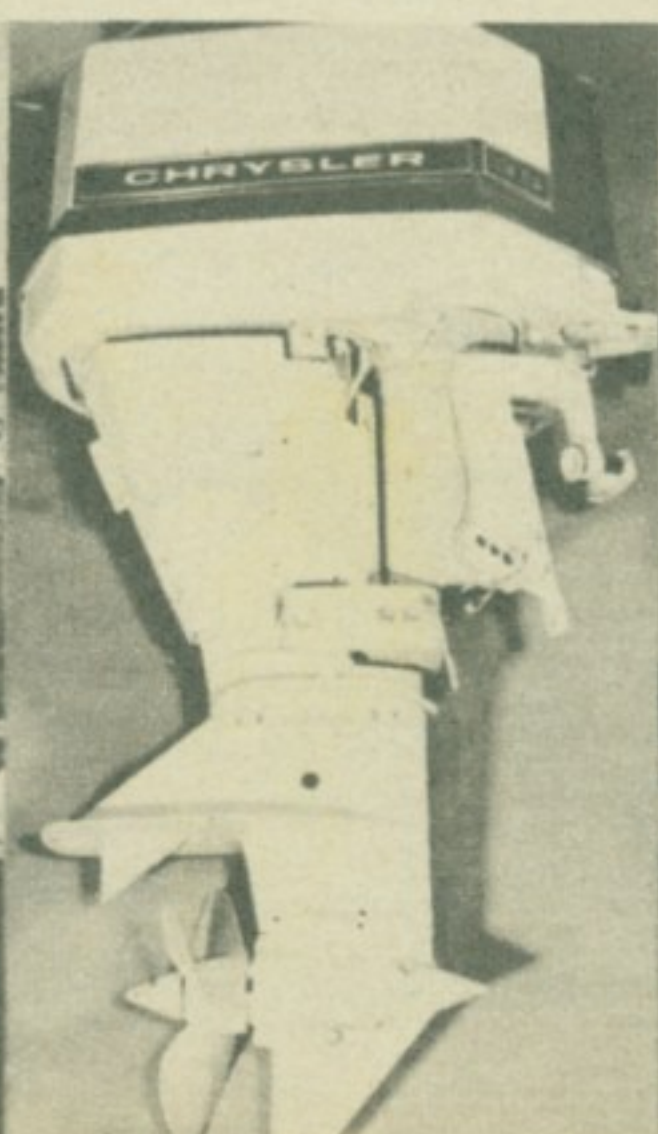
НАГРАДЕ У ОВА ДВА ИЗВЛАЧЕЊА:

1. ИЗВЛАЧЕЊЕ 15.5.1974
2. ИЗВЛАЧЕЊЕ 15.5.1975

2 ГЛИСЕРА ЕЛАН GT 400
СА МОТОРОМ КРАЈСЛЕР 35 КС

10 ГУМЕНИХ ЧАМАЦА МАЕСТРАЛ
4 СА МОТОРОМ ТОМОС 4 КС

1000 ПОДВОДНИХ
МАСКИ СИРЕНА

ДОЖИВЉАЈИ ИБН ТУПА

МЕЋУ КРИЈУМЧАРИМА ЗЛАТА

ЗАБОРА

У огромном складишту токијске царинарнице цариници су радознало разгледали експонате за совјетску изложбу коју је требало да отворимо у Јапану. Кад су се окупили око сомотског јастука на коме су се налазиле златне медаље хероја Совјетског Савеза и социјалистичког рада, златна фигурина скитског божанства, једна позлаћена посуда и балчак сабље прошаран златом — одједном је завладала мртва тишина.

— Злато?! — узвикнуо је старији цариник и неколико тренутака касније строго наредио: — Све златне предмете пренесите у собу с гвозденим вратима.

Измерили су један по један експонат, прво лењиром и шестаром а онда их стављали на малу вагу и резултате мерења уписивали у неку дебелу књигу. Старији цариник је пружио књигу мени и осталима да се пот-

пишемо поред сваке цифре.

Био сам изненађен јер за нас те ствари не могу бити предмет куповине и продаје.

— Не љутите се! — обратио ми се старији цариник с учтивим осмехом. — Такав је пропис и прилике нас терају да га се строго придржавамо.

Какве су то прилике сазнао сам касније кад сам прочитао материјале о кријумчарењу злата у Јапану...

Златни пут из Бејрута

У главну полицијску управу у Токију дошао је једног дана млад полицајац из полицијске управе у Аkitи. Могао је имати између 25 и 30 година. Старији инспектор токијске полиције подозриво га је гледао.

— Заборавите град Аkitу и тамошњу управу полиције. Заборавите и своје име! Ви сте сада агент управе токијске полиције. Ваш псеудоним је Оцу (други). Извештајте ћете потписивати тим знаком и слати их на адресу: Токио — Ко. Ознака Ко значи првome, то јест мени. Шифра коју сте добили позната је само нама двојици.

— Разумем, господине старији инспекторе!

— Колико ја знам, ви немате родбине и у Аkitи се нико неће узнемирити због вашег дугог одсуствовања.

— Сасвим тачно, Окано-сан!

— А сад о задатку. Према постојећим подацима у последње три године у Јапан је илегално увезено око десет тона злата. Претреси у златарским радионицама и продавницама, по магацинима са порцуланом и налив-перима нису донели велике резултате, мада се зна да се кријумчарено злато

испоручује углавном преко њих. Једино је доказано да злато пристиже у Јапан из Хонконга, Бангкока, са Тајвана па чак и из Анкорије на Аљасци. „Велики златни пут“ не почиње тамо већ у Бејруту. Сазнали смо да је главни токијски човек за подземну трговину драгоценим металом у Бејруту неки Ромео. Али, он је побеглао у Хонгконг са две и по милијарде јена (100 јапанских јена — 5,4550 динара) колико је зарадио продајући злато у Токију. Ваш задатак је да продрете у бејрутски центар кријумчара злата, да извидите кријумчарске задатке а затим да отпутујете у Хонгконг и пронађете Ромеа.

— Разумем, господине старији инспекторе!

— У реду, Оцу. Ја се мно го поуздам у вас.

Операција у Бејруту је отпочела 9. априла 1972. године. Оцу је неколико пута прошао улицом у којој се на тезгама продаје злато.

Пролазио је поред златарских радњи и загледао излоге, мотрио унаоколо. Тек после недељу дана одлучио је да нешто учини.

Сусрет пред цамијом

— Пошто су полуге, ево ове? — упитао је једног златара за тезгом. Био је сигуран да га је овај приметио претходних дана. Можда баш од њега треба почети.

— Један грам кошта 410 јена — трговац је одредио цену злата у јенима тако брзо као да га је продавао само Јапанцима. — Код вас у Јапану — додао је — један грам кошта 660 јена! Оцу је био изненађен.

— Полуге су из Лондона? — упитао је.

ципела извађени улошци, чак је и оковратник на кошуљи расечен. Размишљао је како да се подигне.

— О-хајо! Мислим да Јапанци тако кажу добро јутро — огласи се неко.

Оцу је угледао двојицу тамнопутих мушкараца.

— Да поразговарамо? — пришао му је један и Оцу тек тада примети на поду шприц, бич, ампуле с неком безбојном течношћу, скалпел, медицинска клешта и гумени пендрек. У углу канта с водом из које као змија вири гумено древо.

— Ко сте ви? — упитао је један од придошлица. — Шта радите у Бејруту?!

— Ја сам из токијске организације. Откад је Ромео нестао не добијам више робу па сам дошао у Бејрут да обновим везу...

Следећег дана Оцу је јавио у Токио: „Судећи по свему моја прича је проверена и не изазива сумњу. Ипак, још не уживам потпуно поверење. Успео сам да упознам организацију

грам и делиће пазар с хонгкошким регионалним шефом — својим главним лиферантом. Јапански трговци реализоваће злато по 660 јена за грам. Бос предлаже да постанем главна веза с Токијом. Данас крећем у Хонгконг да се састанем с Ромеом. Место састанка је продавница апотекарске робе „Ворлд“.

Из Хонгконга у Токио. Од Оцу за Коа:

„Састао сам се с Ромеом. Добио сам од њега шему везе токијске организације, лозинке, имена и адресе курира лифераната злата и илегалних трговаца у Јапану“.

Из Токија у Хонгконг. Од Коа за Оцу:

„Саопштите Бејруту да је Цуј Ци-Хуа издао полицији све јапанске курире и илегалне трговце и да се мора створити нова мрежа. Ми ћемо одабрати наше људе. Оптужите Ромеа за непоштење: реците да је из Јапана изнео три и по мили-

време препуцавања обуците јаркожуту јакну или мантил. Та боја се добро види из даљине“.

Тргови крви

Старији инспектор токијске полиције Хироси Окано придиже се иза камена и погледа унаоколо. На обали није било ни живе душе. Полицијци су се добро сакрили међу огромним камењем расутим по обали па их нико није могао видети с мора. Минути ишчекивања отегли се као вечност. Хироси Окано још једном провери шаржер у свом „валтеру“ и обриса руком цев пиштоља.

Ускоро се на видуку указа јакта. Кад се зауставила на неколико метара од обале, тројица мушкараца искочише у воду која им је

рапорт начелнику токијске полиције: „Пошто сам навршио 55 година старости и тиме стекао право на пензију, молим да ме пензионериште уз исплату отпремнице. У пензији мислим да се бавим трговином“.

Метак са шест зареза

Неколико дана касније у хонгкошкој полицији је испуњена исељеничка књижица. Име и презиме: Хироси Окано. Народност: Јапанац. Циљ доласка: трговина. Извор прихода: продавница апотекарске робе „Ворлд“, Хонгконг.

Из Хонгконга Хироси Окано је послао писмо Босу у Бејрут:

„Моја превремена смрт неће вам бити ни од какве користи. У Јапану имам од личну тајну мрежу, припремио сам сигурне људе, опсобне да врше дужност курира. За стварање нове мреже у Јапану требало би вам много времена и новца. Зато вам је много боље да сарађујете са мном него да тражите начин како да ме уклоните. Последња пратња злата од 23 килограма реализована је и ја сам на ваш рачун пребацио 3,910.000 јена. То је део пазара који припада бејрутском центру“.

Није прошло дуго а токијске новине „Токио шимбун“ објавиле су изјаву начелника полиције: Мрежа лифераната кријумчареног злата и трговаца тако је вешто законспирирана да ми, на жалост, нисмо успели да је откријемо. Иако је поштрена царинска контрола, злато се и даље у великим количинама убацује у Јапан. Осећа се да подземље води искусна рука. Она делује из Хонгконга“.

ВИТЕ СВОЈЕ ИМЕ!

МЛАДИ ПОЛИЦИЈАЦ ИЗ АКТЕ ИЗАБРАН ЈЕ ЗА ВАЖАН И ТЕЖАК ЗАДАТАК ЈЕР НИЈЕ ИМАО РОДБИНЕ. НИКО СЕ НЕ ЋЕ ЗАБРИНУТИ ЗБОГ ЊЕГОВОГ ДУГОГ ОДСУСТВА.

— Ове јесу — одговорио је трговац. — Али ја имам и француско и швајцарско злато. Којом ћете валутом плаћати?

— Свратићу код вас сутра — рекао је Оцу и спремио се да крене. Знао је да то мора извести тако да не изазове сумњу код трговца. Ишао је лагано дугачком улицом закрченом пролазницима. Поред цамије емира Мансура Асафа зауставио се на тренутак кад иза њега зашкрипаше аутомобилске кочнице. Три снажна мушкарца изађоше из кола и стадоше поред њега, као да гледају цамију. Оцу је осетио револверску цев на својим леђима и чуо наређење да уђе у кола. Није имао куд.

Кад је дошао свести, угледао је изнад себе тамну прљаву таваницу. Лежао је на каменом поду, готово потпуно наг. Отекли потиљак га је болео. Поред њега је стајала његова одећа: постава сакоа распарана, из

бејрутског центра. На челу се налази Бос, његово право име нико не зна...

Порука која је ускоро стигла из Токија у Бејрут, од Коа за Оцу, гласила је: „Извршавајте сва наређења. То је једини начин да стекнете поверење Боса“.

Ромео је ликвидиран

Из Бејрута у Токио: Од Оцу за Коа:

„Злато у полугама креће за Бејрут из Лондона и Жене преко Цириха где се налази претоварна база бејрутског центра. Један грам злата у Бејруту још је 410 јена. Токијски представник платиће бејрутском центру 580 јена за грам. Разлика од 170 јена иде у касу центра. Злато ће затим прелопати у златарским радњама и ћепенцима по 600 јена за

јарде јена, а не две и по како је саопштио Босу“.

Из Хонгконга у Токио. Од Оцу за Коа:

„По Босовом наређењу ликвидирао сам Ромеа. Бејрут ми је наложио да са два курира из хонгкошке организације допремим у Токио златне полуте у тежини од 23 килограма. Чекам ваша упутства“.

Из Токија у Хонгконг. Од Коа за Оцу:

„Крените авионом за Манилу а оданде на јапанском теретњаку „Кози-мару“ прођите за Јапан. Упозорили смо капетана брода. На десет миља од Хамамацуа, срез Сизуока, пређите на јакту која ће поћи у сусрет теретњаку. На обали ће те упасту у заседу. Ухапсиће курире с полугама а ви треба да се сакријете да бисте касније преузели на себе улогу шефа токијске организације. Да би се избегло несрећан случај за

била до колена. Човек у јаркожутој јакни дао је знак да поћу према стенама.

Старији инспектор полиције је подиже пиштољ и пажљиво нанишани у жуту јакну. Кад су чули пуцањ, полицијци искочише из својих заклона и двојица кријумчара нађоше се у њиховом обручу. Старији инспектор је кренуо ка месту где је пала жута јакна. Али, ту није било никога. Само су тргови крви водили у море.

Кад је осетио ударац у груди, Оцу се инстинктивно бацио према води. Само да се дотетуром до ауто-пута и успоставим некако везу са Коом, мислио је. У глави му се вртело док се касније пењао уз брдо. Требало му је доста времена да се попне до врха. У подножју брега угледао је једну тамну приземну зграду и скотрљао се према њој.

После овог догађаја старији инспектор је поднео

„Двадесет и седмог октобра 1972. године приликом рушења једне тамне приземне зграде у близини Хамамаца на тавану је откривен леш мушкарца између 25 и 30 година. На њему се, поред осталог, налазила јакна јаркожуте боје са марком хонгкошке фирме „Фу Цун“. Из тела убијеног извађен је метак калибра 7,65 мм. На метку шест зареза карактеристичних за немачки пиштољ сисема „валтер“. Пошто нису нађени никакви документи, није могла да се идентификује личност убијеног“ — гласио је извештај иследника за кривична дела града Хамамацуа, упућен у главну полицијску управу у Токију.

Владимир Цвјетов 21

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

СЛЕДЕКЕМ БРОЈУ: ГОРЕ ОД СМРТИ!

ПОЧНИТЕ ОД ДАНАС ДА КОРИЧИТЕ!

ЗАБАВНИКОВЕ КЊИГЕ СТРИПОВА

**ПРВИ ПУТ ЉУБИТЕЉИ СТРИПА У
НАШОЈ ЗЕМЉИ МОГУ САМИ ДА
КОМПЛЕТИРАЈУ СТРИПОВЕ У СПЕ-
ЦИЈАЛНЕ ЧВРСТЕ КОРИЦЕ!**

Политикин забавник од броја 1133. омогућава вам да сами и то веома лако, направите књигу од стрипова из средине сваког броја овог листа. Књига се прави убацивањем стрипова у посебне лепе и јаке корице које носе наслов: ЗАБАВНИКОВИ СТРИПОВИ, а стају свега 30 динара.

ПРВА КЊИГА — ЦРВЕНА!

Од 14. септембра 1973. године Политикин забавник почео је другачије да обележава странице свог стриповног додатка у средини листа: од броја 1 до 24. Следећи додаток обележен је од 24 до 48 и тако редом странице се настављају од броја где се стало у претходном наставку, као у свакој књизи. Наравно, сваки стрип је целина за себе. Кад их временом, један по један убаците у чврст платнени повез, добићете праву енциклопедију узбудљивих стрипова од преко 150 страница који се лако чувају, не цепају се и лепо изгледају.

Прве корице Забавникових стрипова носе ознаку 1 и црвене су боје.

Кроз шест месеци набавићете корице с ознаком 2 које ће такође бити у некој лепој живој боји. У њих ћете убацивати стрипове следећих шест месеци. Тако ћете за једну годину добити две дебеле књиге стрипова!

Корице су специјалног формата тако да се у њих могу убацивати само комплети стрипова из средине Политикиног забавника!

ОВАКО КУПИТЕ КОРИЦЕ!

У најближој пошти затражите УПЛАТНИЦУ, читко је попуните, уплатите службенику на шалтеру износ од 30 динара на жиро рачун НИП ПОЛИТИКА 60801-601-822 и чекајте. Поштар ће вам већ после неколико дана донети пакет с корицама. У ствари, чим ваша уплата стигне у „Политику“, повез ће вам бити послат.

Не заборавите да на уплатници напишете читко: име, презиме, место, улицу и број где станујете као и поштански број града или села у коме живите. Само на тај начин можете брзо добити повез који желите!

Не заборавите да на уплатници напишете назнаку „ЗА ЗАБАВНИКОВЕ СТРИПОВЕ“. Без те назнаке не можете добити корице!

КАКО СЕ КОРИЧЕ СТРИПОВИ?

Из средине Политикиног забавника пажљиво извуците стрип-додатак.

Из платнених корица извуците три завртња која ћете добити заједно с повезом.

Сад вам предстоји један мало тежи посао: на левој белој ивици стрипа избушите рупе и то тако да буду на потпуно истом одстојању као рупе на корицама кроз које пролазе завртњи.

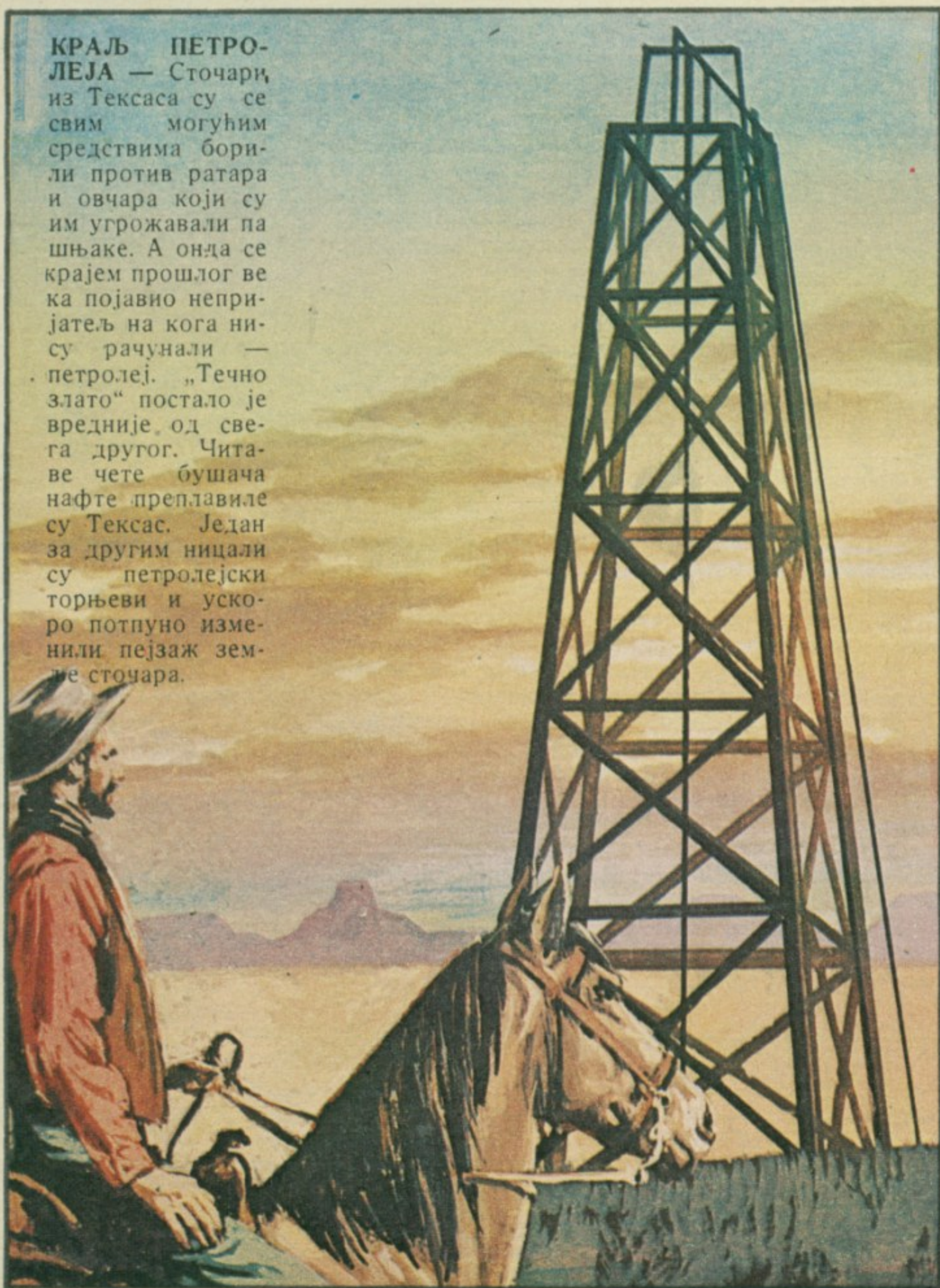
И, то је сав посао! Стрип је у корицама, а кад купите следећи број Политикиног забавника поновите исто са следећим стрипом.

У ЈЕДНЕ КОРИЦЕ МОЖЕ СТАТИ 26—30 КОМПЛЕТНИХ СТРИПОВА (зависно од броја недеља у шест месеци).

ЧУВАРИ ЗАКОНА. — У време освајања Дивљег запада није било личних докумената и нико никога није питао ко је, одакле је и чиме се бави. Једина власт у градовима били су шерифи. Легендарни Вајат Ерп једини је шериф који није погинуо спроводећи закон већ је умро природном смрћу.

КРАЉ ПЕТРОЛЕЈА — Сточари из Тексаса су се свим могућим средствима борили против ратара и овчара који су им угрожавали пашњаке. А онда се крајем прошлог века појавио непријатељ на кога нису рачунали — петролеј. „Течно злато“ постало је вредније од свега другог. Читаве чете бушача нафте преплавиле су Тексас. Један за другим ницали су петролејски торњеве и ускоро потпуно изменили пејзаж земље сточара.

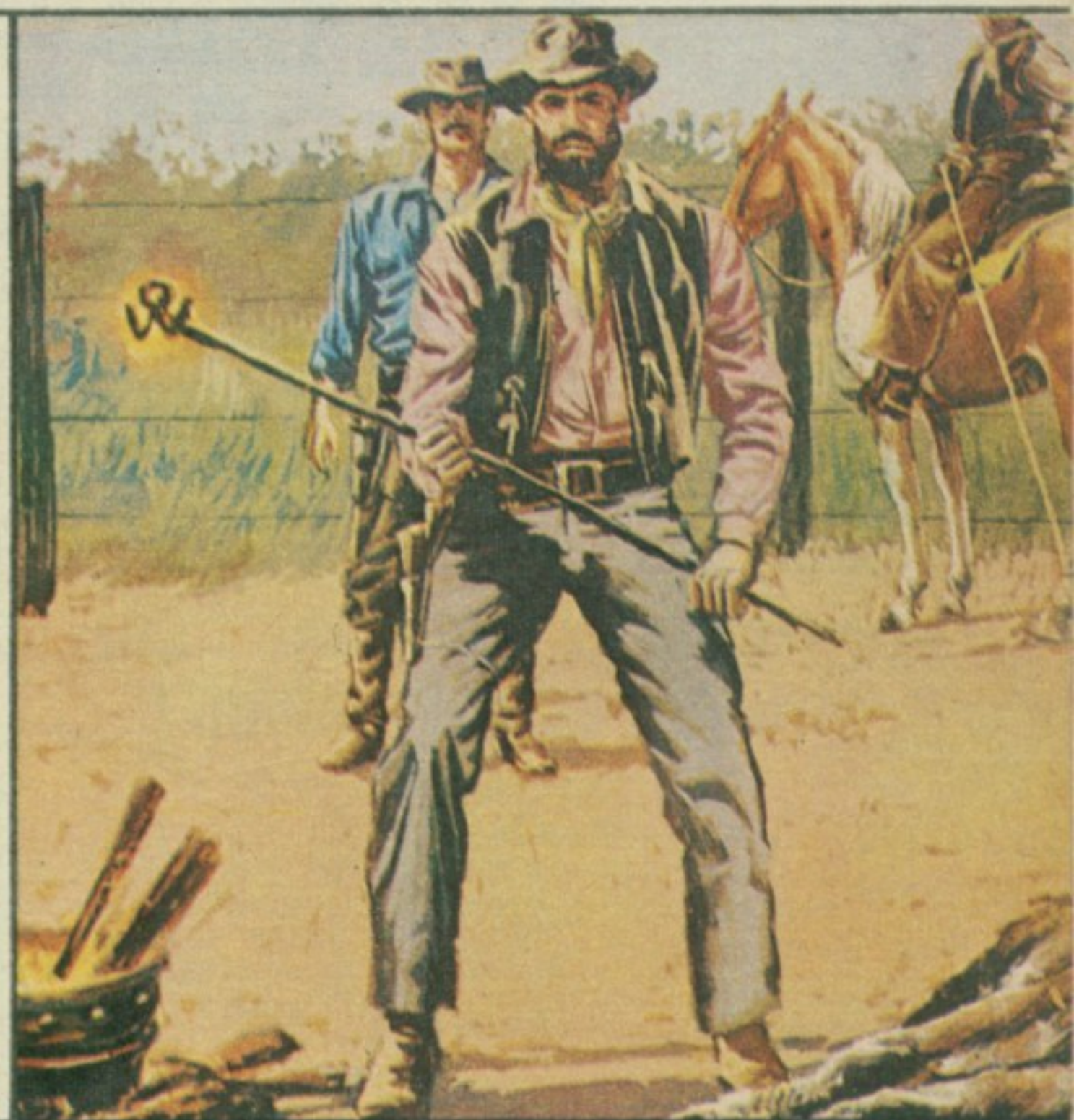
КАУБОЈИ И ФАРМИ

ШЕРИФС ЗВЕЗДА

ПРОТИВ ПЉАЧКАША СТОКЕ

Највећи непријатељи каубоја били су пљачкаши стоке. На украдену стоку они су преко жигова њених власника врло вешто утискивали друге. Да би заматнули траг одгонили су велика стада у удаљене крајеве и тамо их продавали. Вајат Ерп и Дивљи Бил Хикок своју популарност су добрим делом стекли борећи се успешно против пљачкаша стоке у Тексасу, Канзасу, Новом Мексику и Аризони.

ДЕРИ

КА ЛА

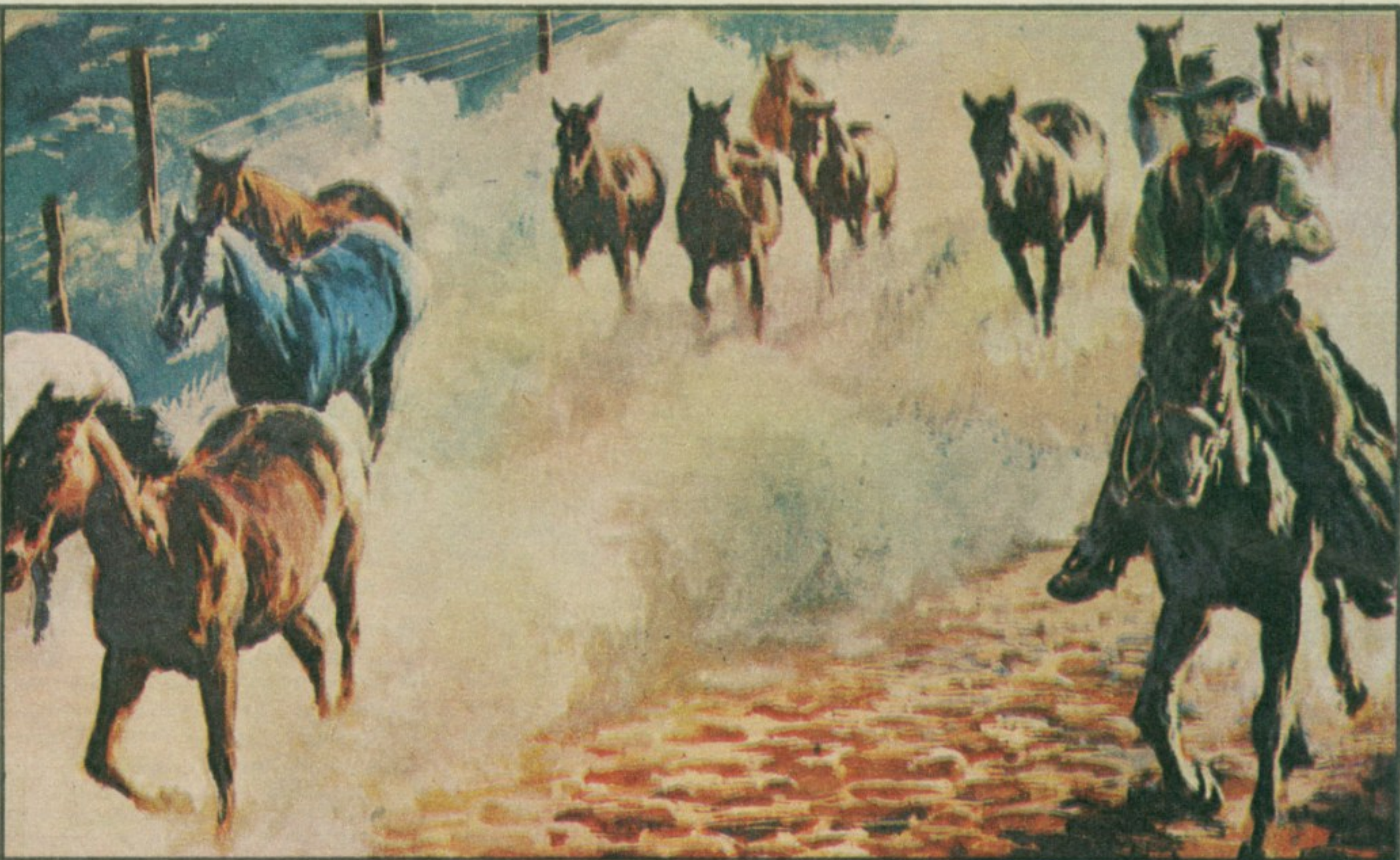

УКРОТИТИ МУСТАНГА — Око ве штих јахача који су на ранчевима и фармама кротили дивље коње увек се окупљало много људи. Биле су то праве узбудљиве приредбе. Каубоји су одабирали најлепшег мустанга и угонили га у специјалан ограђени простор, неку врсту тора, а онда почињали трку са њим. Одабрани јахач га је прво хватао ласом и покушавао да га умири. Затим му је набијао узду на главу па тек онда усакао на њега. Само најхрабрији јахачи успевају да бесног коња покоре својој вољи.

ИНДИЈАНЦИ НА ФАРМАМА — Од Новог света најбоље је насељавана Северна Америка због тога што су јој клима и земљиште слични европској. Досељеници су потискивали староседеоце, Индијанце, све више на Дивљи запад док их нису сасвим сатерали у неплодне планинске пределе и пусти равнице. Али, црвенокошци се нису лако предавали. Кад нису више могли другачије да се боре, упадали су на фарме и остављали пустош иза себе.

ХИКОКОВА КОБИЛА НЕЛИ — Нужда је натерала да усаврше начин лова на дивље коње који су им били све потребнији. Јашући на брзим коњима они су опкољавали крда мустанга и сатеривали их у замке направљене од високог коља и жице. Међу заробљеним животинама одабирали су само најбоље, а остале су поново пуштали на слободу. Дивљи Бил Хикок овако је ухватио и припитомио своју чувену кобилу Нели о којој су каубоји певали песме.

ПАШЊАЦИ СУ ПОСТАЛИ ТЕСНИ — Тек што се завршио рат између говедара и ратара појавили су се овчари са својим рунатим стадима и снажним псима. Поново су избили ратови без фронтова у којима су рушене ограде, спаљиване фарме а људи убијани. Говедари су се борили против овчара због тога што су њихова стада прождирала траву до корена и танким ногама уништавала пашњаке који су већ постајали тесни за све бројнија крда говеда и целепе коња.

КРАЈ

ХИТ СТРАНА

* Сваког петка читајте у Забавнику све о најбољим певачима и ансамблима света. Сваког понедељка на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ

1. Да ли је званично утврђено ко је наш најбољи соло-гитариста?
2. Да ли се у нашим књижарама може купити нека књига о поп-музици?

Слободан Ивковић,
Лиман I, Нови Сад

ОДГОВОРИ

1. Званично никада није забрањен најбољи соло-гитариста у нашој музици али према снимцима на плочама и музицирању на концертима издвајају се Ведрен Петар Божић (ТАЈМ), Јосип Бочек (КОРНИ ГРУПА), Драги Јелић (УУ-ГРУПА), Бодо Ковачевић (ИНДЕКСИ), Бата Костић (ОПУС) и Златко Манојловић (ДАХ).

2. Наше књижаре веома ретко набављају књиге о поп-музици али зато се могу поручити преко ПРОСВЕТЕ, ОМЛАДИНСКЕ КЊИГЕ или ЈУГОСЛОВЕНСКЕ КЊИГЕ које ће их набавити директно од издавача. Потребно је да знаш наслов књиге, име аутора и издавачку кућу.

★★★★★

КЛУБ ДРАГАНА МИЈАЛКОВСКОГ

У Охриду постоји клуб обожаваалаца све популарнијег певача Драгана Мијалковског. У клуб се могу учланити сви који воле Драганово певање. Више података о овом клубу сазнаћете уколико се јавите на адресу:

КНОД — Славеј Планина
37-А, 97300 Охрид

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ИДЕМ КУЋИ (GOIN' HOME)

Изводи: група „ОСМОНДС“

Ја сам звезда репатица, што
путије далеко.
Спреман сам да пођем
На дуги, дуги пут
А морам поћи тако сам.

Сви су забринуте за мене
Покушавају да ме успоре, али ако
Желим
Ја морам да се борим, борим
Ноћима и данима, баш тако.

Ја сам космонаут из другог света
Што хита кући.
Био сам толико удаљен
Да сам се осећао бескористан.

Сви ме посматрају
Покушавају да ме смире
Али ја се морам борити без
Обзира на тежкоће
И другог дана и друге ноћи.

Ох, судбино, зашто, зашто
Да ли је то победа или пораз?
Некако, некада ми се учини
Да ускоро нећу морати да лутам.

Идем кући, идем кући,
Морам да стигнем, макар летео
Још дуго.

Идем кући, идем кући и стићи ћу
Макар ми за то био потребан цео
Живот.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ИДЕМ КУЋИ можете чути у понедељак 3. децембра ове године у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00!

ОСМОНДС

Прошло је већ десет година откако су „Битлси“ показали какву популарност могу да стекну извођачи поп-музике. После њих смењивале су се разне моде али „осмондс мода“ о којој се данас толико говори, као да је надмашила све претходне. Октобра месеца приликом боравка „Осмондса“ у Енглеској дошло је до таквих сцена масовне хистерije да је полиција једва успевала да обузда најмлађе поклонике овог састава. Километрима дуги и неколико дана стварани редови испред продавница улазница за концерт, закрчене улице око аеродрома на који су чланови групе стизали, преко 5000 писама дневно на адресу њиховог клуба у Лондону, телесна гарда од 60 људи која је чувала „Осмондсе“ од претераних изливa обожавања довољно илуструју њихову популарност. Телефонски број породице Осмонд у Јутаху држи се у највећој тајности. Многи хотели широм света били су принуђени да им ускрате гостопримство из простог разлога што се власници прибојавају хорде њихових обожаваалаца.

Успех „Осмондса“ се може тумачити на више начина. Пре свега, група је уз несеквичну и велику помоћ бољих музичара направила неколико хитова са милионским тиражима. С друге стране огроман рекламни апарат који је у служби породице Осмонд ради беспрекорно. Треба имати у виду и то да је публика одувек била „слаба“ према „породичним саставима“.

За сам успон група треба да захвали донекле и — срећи. На неки конгрес у Калифорнији били су позвани многи црквени хорови из разних градова Америке. Градић Огден, у савезној држави Јутах, послао је вокалну групу коју су чинила четири брата Осмонд. Приметио их је менаџер забавног парка у Дизниленду и ангажовао да забав-

љају госте. Први професионални ангажман браћа су радо прихватила у програму Волта Дизнија.

Ту их је запазио отац певача Ендија Вилијамса и ускоро их Вилијамс представља као госте у својој телевизијској забавној емисији. Јануара 1971. године снимају хит „Једна лоша јабука“ и долазе на све топ-листе. Квартету се придружује прво млађи брат Дони а нешто касније и најмлађи Џими. Тако комплетан састав је у року од две године освојио 16 златних и три платинске плоче. У групи „Осмондса“ се у последње време појављује и њихова четрнаестогодишња сестра Олива Мари, иначе једини женски музикални члан породице.

Породица се спрема да крајем ове године поново посети Европу. Карте за ово гостовање већ су распродате.

НАЈВЕЋИ УСПЕСИ „ОСМОНДСА“

„Једна лоша јабука“, „Иди, девојчице“, „Доле поред лење реке“, „Људи коњи“ и „Идем кући“.

ЧЛАНОВИ:

Ален Ралф (ALAN RALPH) рођен 1949, свира соло гитару и пева. Озбиљан и веома повучен.

М. Вејн (M. WAYNE) рођен 1951, свира гитару и саксофон. Можда најбољи музичар у породици.

Мерил Дејвис (MERILL DAVIS) рођен 1953, свира бас гитару и пева. Воли да игра фудбал и кошарку.

Џеј Весли (JAY WESLEY) рођен 1955, бубњар. Скупља разне животиње.

Доналд Кларк (DONALD CLARK) рођен 1957, свира оргуље и пева. Успешно снима и као соло-певач. Џејмс Артур (JAMES ARTHUR) рођен 1963, певач. Такође снима самостално.

Олива Мари (OLIVE MARIE) рођена 1959, певачица. довремени члан групе.

ПРВА ПЛОЧА

ТРИЈА С. О. С.

Чланови младе београдске групе С.О.С. недавно су снимили две своје композиције које ће се ускоро наћи на њиховој првој плочи у издању ПГП. Овај трио је већ успешно наступао на гитаријадама у Санаду и Трстенику. У групи СОС свирају и певају Драган Штуловић, гитара и певач, Миша Алексић, бас-гитара и певач и Стева Стевановић, бубњери.

АДРЕСА „ОСМОНДСА“
THE OSMONDS
P. O. BOX 8888
Salt Lake City
Utah
USA

ТАНАГРА ЧИЛЕАНСКА (*Tanager chilensis*) убаја се у породицу танагри, живо обојених тропских птица Новог света. Храни се највише воћем, инсектима и пауцима. О гнезду се брине само женка а следеће птиће хране оба родитеља кашом коју претходно саре у вољци. Слаб је певач.

НОВОГОДИШЊА ПРЕДСТАВА

**ЗНАО САМ ДА ПОСТО-
ЈИ ЧОВЕК КОГА МОЈИМ
ПРОЈЕКТОРОМ ТРЕБА
УПУТИТИ НА ТАУ ЦЕТИ
АЛИ МЕ НИКАД НИЈЕ
ЗАНИМАЛО КО ЈЕ ОН.**

У то време се у југословенској кинематографији појавио један необичан филм који је у целом свету изазвао праву сензацију. Био је то филм у којем је чувени глумац Михаило Доб заиграо своју животну улогу и — више се никад нигде није појавио на филмском платну. Једноставно је ишчекао.

Тај филм се тада давао и као део новогодишњег програма у многим ексклузивним дворанама и људи су нагрнули да га гледају тако да су тапкароши препродавали карте по ценама вишеструко већим од уобичајених. А људи су плаћали и нису жалили новац само да још једном виде Михаила Доба.

Том приликом, мада сам веома настојао, нисам успео да добијем улазницу за Добов филм. Али, ма како чудно изгледало, следеће Нове године, на истом месту, у истој дворани пред којом сам прошли пут цвокотао чекајући узалуд на карту, видео сам Михаила Доба. Али, не на филмском платну, већ у гледалишту.

Особито ми је мило

Имали смо седиште до седишта и изванредно смо се забављали филмом који се те новогодишње вечери приказивао. Била је то нека потпуно шашава лимунада на коју је неко из публике почео наглас да додаје духовите опаске. Остали су се прво смејали, а онда је то духовито додавање, мало по мало, захватило целу салу и претворило се у урнебесну игру у којој су учествовали сви гледаоци. То добро расположење захватило је и нас, Михаила Доба и мене, па смо се, ни сам не знам како, почели да кроз шалу и смех обраћамо један другом.

После представе смо, он и његова девојка и ја са својом Елеонором, кренули заједно на даљи провод. Али, да би све ипак било у духу правила о лепом понашању, требало је да се и званично представимо један другоме. И кад је он, проживши своју снажну али лепо неговану десницу, изустео:

— Михаило Доб... — рекох не оклевајући:

— Знам. И нарочито ми је мило — па и сам изговорих своје име.

— Знам, и нарочито ми је мило — узврати Доб мојим речима и смејући се од свег срца. И девојке су се смејале. А ја, мада мало збуњен, прихватих и то као новогодишњу шалу.

— Не, не, не шалим се, заиста вас добро знам. Радимо у истом институту где је ваше име добро

познато свакоме ко се макар једном тамо појавио...

— Молим вас, Доб, чујем ли добро? Шта би један глумац, уз то тако талентован и славан у читавом свету, тражио у астрофизичком институту?

Он се наједном уозбиљи.

— Професоре, чујем ли сад ја добро? — и он опет понови моје речи. — Зар је могуће да ме баш ви питате шта тражим у вашем институту?

Не бриниће за девојке!

Тек сад сам био потпуно збуњен. Окренуо сам се према Елеонори не би ли ми она, као што се обично догађало у незгодним ситуацијама, помогла да се извучем, или да се бар некако у свему овом снађем. Али, она одавно није слушала шта ми причамо. Њу је захватило друштво и одвукло је заједно са Добовом девојком. Играли су на подијуму и певали сви заједно... То је за наше девојке свакако било и лепше и привлачније него да слушају овај разговор. Осећао сам да Доба гледам некако глупаво, као да уместо Доба видим не знам ни сам шта.

— Још не знате? Присетите се...

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ДУШИЦА ЛУКИЋ

— говорио је већ помало увређено, помало нестрпљиво Доб. Наголио ме је да се сетим нечега што никад нисам ни знао...

— Можда би било боље да припазимо на своје девојке — паде ми тада спасоносна идеја — ови овде се не шале. Одвешће нас их па ћемо новогодишњу ноћ провести сами.

Доб се насмеја.

— Будите без бриге, професоре — рече. Њих не треба чувати. И сами знате да је и моја цура из службе сигурности, баш као и ваша Елеонора. Морали бисте то знати боље од мене. Обе су, ваљда још с мајчиним млеком, посисале врхунске вештине цуда и каратеа. Ни пиштољима их нико не би одвукло једноставно зато што њих пиштољ не бију, јер енергетски комбинезони које носе под својом елегантном одећом, штите њихова тела... Ха, ха — насмејао се потом као луд — наше цуре су по дужности заљубљене у нас, професоре! Не претварајте се да то први пут чујете!

Погледах у своју полупразну чашу: колико ли сам ја овог попио? Није могуће да овај човек све то одиста говори. Пре ће бити да ја то, добро поднапит, сањам... пипнух се кришом. Подигох затим кажипрст као да ћу некоме припремити: видим само један прст. Значи, нисам пијан.

— А, не, нећемо тако! — подвикну ми Доб, хватајући ме за подигнути кажипрст. — Још ћете ме почети уверавати како сам ја пијан, како не знам шта говорим! Треба још само да кажете како не знате да сам ја баш зато и дошао у ваш институт јер изванредно добро, ком пјутерски тачно, памтим и да умем тачно да поновим оно што сам једном научио. И не само то: умем да глумом пренем свако осећање И не само своје. Ја ћу бити представљен космосу у име свих вас, ја ћу изрећи својим гласом поруку људи са Земље далеким цивилизацијама. Ја увек знам шта говорим и добро памтим своје улоге. Само, немојте ви, професоре, да заборавите нешто, неку ситницу у

баш кад сам заустео да све кажем Добу наше девојке су се вратиле да би нас одвукле у бучну гомилу.

своје пројектору јер би се, у том случају могло догодити да се побркају хелије у моме мозгу и ја онда не бих могао да реализујем своју највећу улогу, тако добро увежбану... Или да нешто погрешите, па да ми се нос појави напред чела, или — било би то грозно — да се више уопште не појавим, мислим после оног кад ме будете као енергију одразили на Тау Цети, па кад ме тамо буду поново састављали...

Следио сам се. Јер, после тих речи није било више сумње: Михаило Доб је човек с којим се већ годину дана у нашем институту врше експерименти. Знао сам да такав човек постоји, али нисам знао, нисам се никад ни питао, ко је он. Филмови с њим потребни за велики подухват одавно су снимљени. Али, ја их нисам видео. Нису ме занимали. Ја радим само на своје пројектору... Дакле, Доб је очекивао своју другу славу: већу од прве, већу за читаву вечност: он ће бити први човек кога ћемо пренети у облику енергије на једну планету из сазвежђа Тау Цети.

Са Тау Цети смо ступили у контакт још пре петнаест година. На тој планети већ је изграђен апарат којим ће енергија послата из нашег института бити враћена у своје првобитно стање и првобитни облик.

Приликом свих досадашњих проба то је до последње честице тачно постигано. Али досад смо експериментисали само с предметима и животињама. Ово ће бити први експеримент с човеком. Већ смо им послали снимке човека кога ћемо ускоро упутити као свог представника. Да би га добро упознали и да га, кад стигне, упореде са снимцима. Тако ће моћи да провере да ли је тај човек успешно сабран из стања енергије и враћен у своје првобитно стање. И, то је, дакле, гај човек! Доб. Михаило Доб! Овај мој другар, весели... Али шта ако то све не успе? Ако ја, као главни пројектант, ипак нешто погрешим? Ако мој пројектор омане? Шта онда?...

А ако не успем?

Први пут сам се упитао, први пут у својој каријери научника; а шта ако не успем? Таква сумња досад ниједном није опекла мој мозак. Али сад јесте. И, заиста, шта ако не успем? Пробе с човеком још ниједном нису обављене. А овај пут ја знам, знам да ће то бити човек и да ће то бити Михаило Доб. Досад је то био само... само елеменат у читавом пројекту, а сад је тај елеменат Човек, и ја га добро познајем. Дочекујем с њим Нову годину.

Постало ми је јасно зашто је наша Служба старања о људима у Институту мудро крила КО је човек који ће бити пројектован на Тау Цети. Знао сам да он постоји. Знао сам да га снимају. Знао сам да су његови филмови одаслати. Да ће ускоро бити одаслан и он. Али... То је оно: кад га упознаш онда је он стварни човек, а дотле — ОН је за многе од нас био само део великог пројекта...

И баш кад сам заустео да све то кажем Добу, и да му још кажем како бих више волео да он и даље игра само за овоземаљску публику, Елеонора и Добова девојка, наигравши се, вратиле су се с подијума за игру и ухвативши нас под руке одвукле даље, у бучну гомилу која је безбрижно испраћала стару и с нестрпљењем очекивала Нову годину.

ХОКУС — ПОКУС

„Хокус-покус препарандус“ — узвикнуо је мађионичар и из свилене мараме се појавио... ко? Ако желите да знате ко се појавио повежите све тачке у бројевима од 1 до 51.

ОДГОВОР:

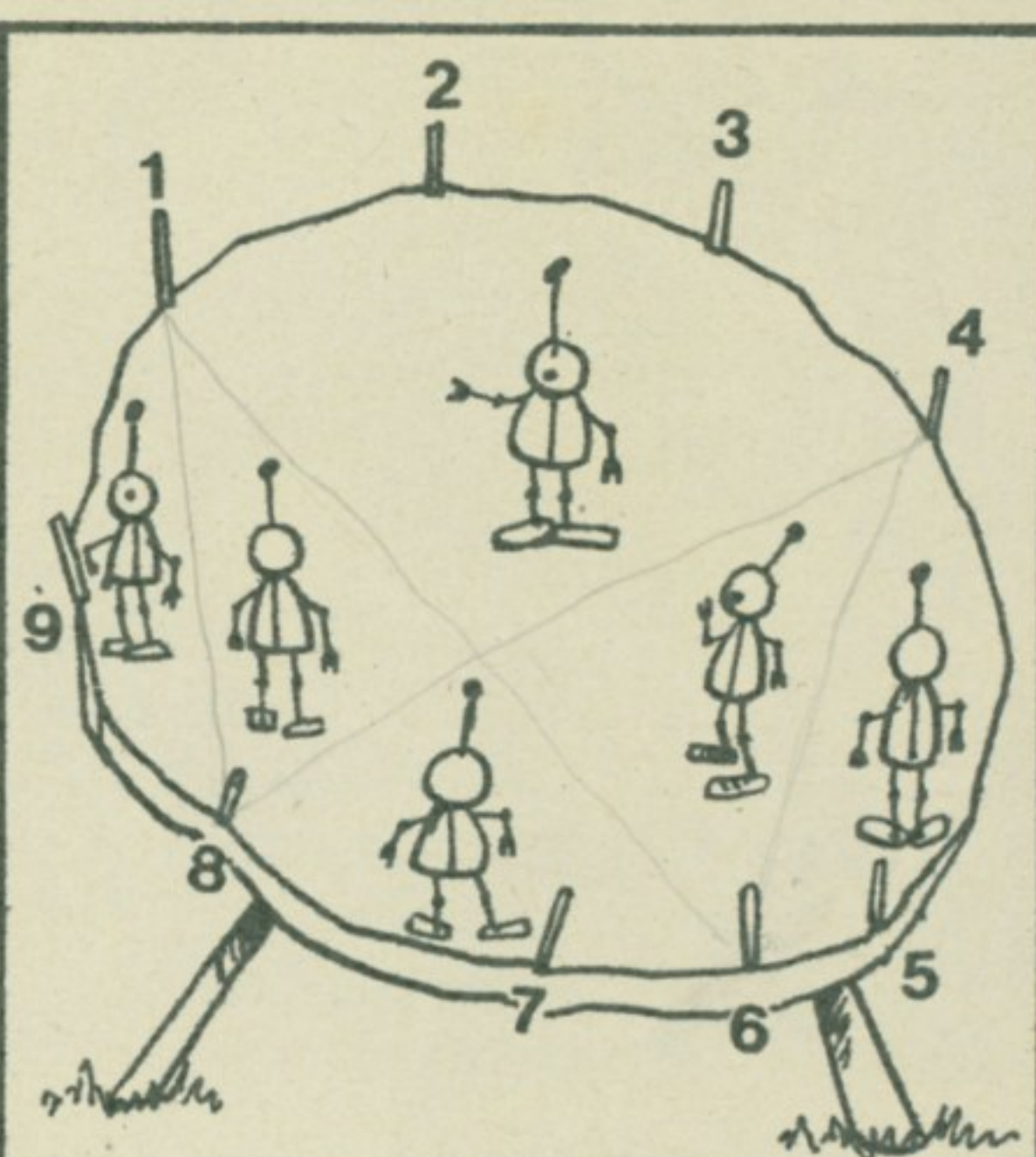
Појавио се птица.

ТРАПЕР ЈЕ ОГЛАДНЕО

Трапер је пожелео да за ручак улови неку дивљач и замислио баш коју (видите птицу у кругу изнад његове главе). Да ли, да би је уловио, треба да крене стазом која води налево или надесно?

ОДГОВОР:

Налево

САМО ЈЕДНИМ УЖЕТОМ

Како ћете ових шест робота раздвојити само једним ужетом?

ОДГОВОР:

Привежите уже за колац број 1, затим га затегните до броја 6, онда до броја 8 и поново вратите до броја 1.

ЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА: НУДИМО ВАМ 6 НАЈЛЕПШИХ КЊИГА

**АВАНТУРЕ
НАЈСЛАВНИЈИХ
ВИТЕЗОВА**

Знате ли баш све о витезовима Округлог стола? Једна књига из ове библиотеке посвећена је само краљу Артуру и његовим јунацима: Ланселоту, Тристану, Гавену и другим. Ову књигу о њиховим двобојима читаћете са највећим уживањем.

Ко је био наш највећи јунак? Одговор потражите у роману о Милошу Обилићу, младићу неизмерне снаге и неустрашивости. Књига је пуна битака, невероватних заплета, јуначких двобоја.

У овој библиотеци о витезовима наћи ћете још четири исто тако занимљиве књиге о старим грчким јунацима, о ратовима које су водиле римске легије, о подвизима најхрабријих људи из далеког Јапана.

**ОВЕ КЊИГЕ НЕЋЕТЕ
ИСПУСТИТИ ИЗ РУКУ!**

Библиотеку „ЛЕГЕНДЕ О
СТАРИМ ЈУНАЦИМА“ мо-

жете купити једино преко „Политикиног забавника“, и то уз специјални попуст: свих 6 књига само за **85** динара.

Књиге можете купити за готово или на отплату у **3** месечне рате по **33** динара. Када вам поштар донесе књиге, платићете му цео износ (ако купујете за готово) или прву рату (ако купујете на отплату).

Књиге су повезане у пуно платно, са заштитним омотом у боји, штампане су ћирилицом. Цела библиотека има преко 1.200 страница текста.

**КОЈЕ
НЕ МОЖЕТЕ
ДА КУПИТЕ
У КЊИЖАРАМА!**

ИП „НАРОДНА КЊИГА“
11001 Београд, Шафарикова 11

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем библиотеку „ЛЕГЕНДЕ О СТАРИМ ЈУНАЦИМА“

1. ЗА ГОТОВО по цени од **85** дин. и платићу поштару кад ми донесе библиотеку (поузећем).
2. НА ОТПЛАТУ по цени од **99** дин. у три месечне рате. Прву рату од **33** дин. платићу поштару кад ми донесе библиотеку.

(Купац)

(Пошт. број, место, улица и број)

(Овера предузећа за купце на отплату)

(Потпис)

Попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи на адресу: ИП „НАРОДНА КЊИГА“, 11001 Београд, Шафарикова 11.

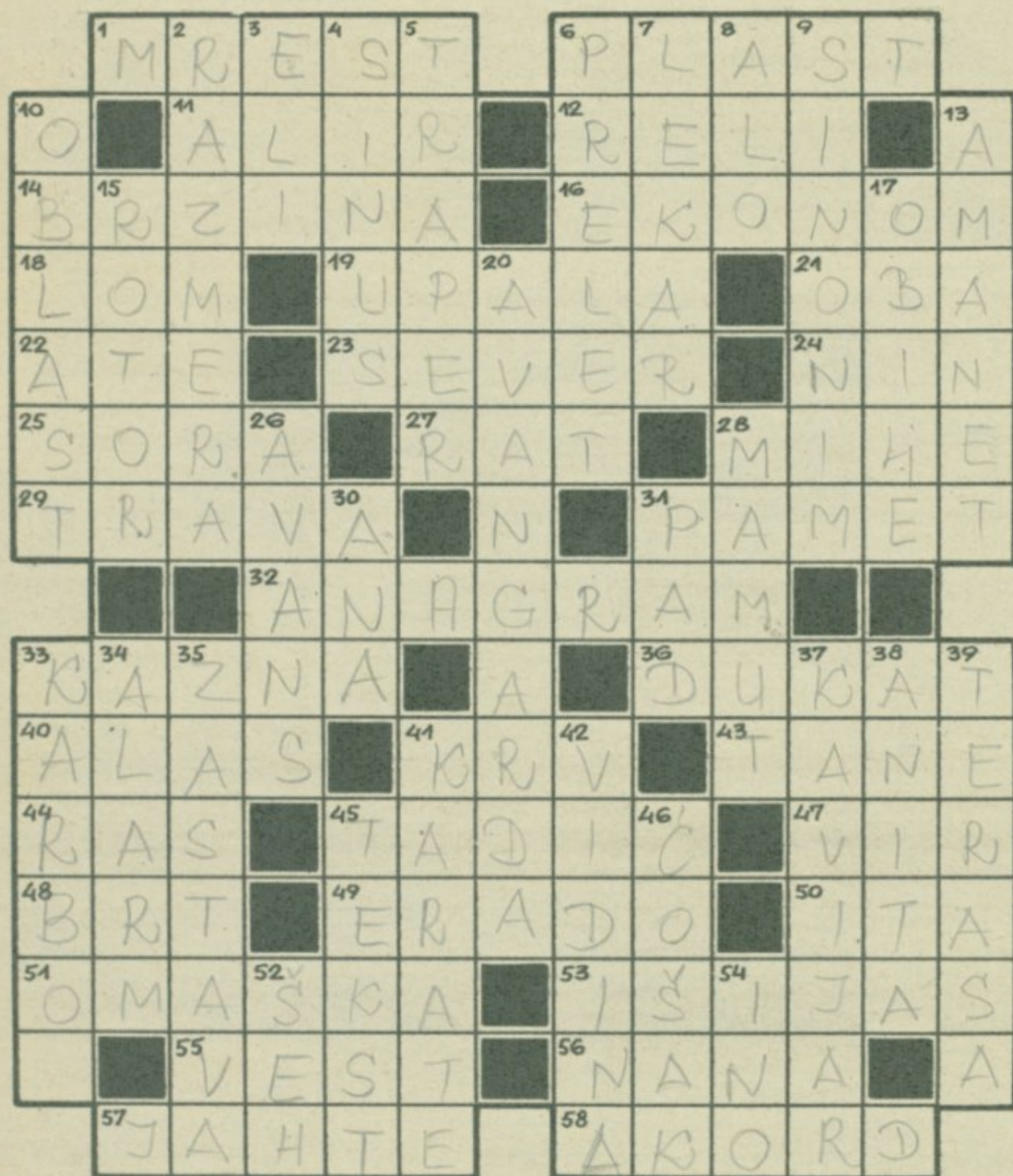
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) бацање икре, мрешћење, 6) стог сена, 11) траг дивљачи, 12) аутомобилско такмичење, 14) супротно спорости, 16) набављач у војсци, 18) крш, неред, 19) запаљење, 21) и један и други, 22) грчка богиња несреће, 23) страна света, 24) место у Далмацији, 25) притока Саве у Словенији, 27) оружани сукоб, 28) мали везени столњак, 29) најраспрострањенија биљка, 31) ум, 32) врста заго-нетке, преметалка, 33) дисциплинска мера, 36) златан новац, це-кин, 40) речни рибар, 41) течност у артеријама и венама, 43) зрно, метак, 44) главни град старе Рашке, 45) наш глумац (Љуба), 47) вртлог, 48) скраћеница за бруто-регистарску тону, 49) муза љубавне поезије, 50) прва наша глумица (Рина), 51) нехотична грешка, 53) упала живца ноге, 55) глас, новост, 56) роман Емила Золе, 57) мањи раскошан брод (мн.), 58) сазвучје тонова.

УСПРАВНО:

2) пропорција, сразмера, 3) наш књижевник (Финци), 4) триго-нометријска величина, 5) амерички ловац на животиње са скупо-ценим крзном, 6) прелетање, 7) медицински стручњак, 8) теле-фонски позив, 9) реч истог значења, а различита по облику, 10) подручје, 13) завештање, 15) покретни део мотора, 17) богатство, изобиље, 20) носиоци нових стремљења, претходница, 26) преду-јам, 28) изумрли сурлаш, 30) наша глумица (Карић), 31) падање, 33) пети период палеозојске ере, 34) узбуна, 35) барјак, 37) усо-љена риба икра, 38) наша оперска певачица (Мезетова), 39) врста балкона, 41) врста спорта, 42) варошица у Херцеговини, 45) речи, садржина неког написа, 46) угао (пров.), 52) шаховски израз, 54) друго.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Крк, 4) жетва, 7) пар, 10) аорта, р, 11) драма, 12) Пта, 13) опера, 16) сат, к, 17) тканина, н, 18) два, 20) Атила, 21) бек, 23) вага, 25) Ана, 26) крто, о, 27) оро, г, 29) лов, н, 30) реноме, 31) Корнат, а, 32) име, в, 34) Спа, а, 35) наја, 37) гро, 39) арак, 41) аја, 42) крава, 44) акт, к, 45) притока, т, 46) суд, 48) Азија, 49) вир, 51) аларм, л, 52) нерви, 53) гар, 54) прост, 55) тас.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владинир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тронесечна 33,00 дин. Претплата за ино-странство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тронесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у инострану валути: DM 46 — \$ 16 — FF 73 — Sfr 53 — Skr 73. Девизне упла-те из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Оглас-на агенција: Македонска 351 тел. 22-7111. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. го-дине не плаћа се порез на промет.

ПОЛИТИКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Будите детектив...

решење
загонетке:

ЧОВЕК У БЕЛОМ

Да је зубар бацио своју шољу кафе у лице Строму — како је тврдио Берг — две коцке шећера откопљале би се даље а не би потпуно целе стајале тачно у сре-дини барице од кафе и тамна мрља не би била овако правилног облика. Укратко, Берг је лоше изрежирао ову сцену и по-што је због неких старих рачуна убио зубара једнаставно је после тога просуо кафу на под да би његова прича убед-љивије деловала.

ТРАЖИМ ЗАБАВНИКЕ

Молим читаоце Забавника који има-ју следеће бројеве овог мог омиљеног листа: 1080, 1081, 1082, 1091, 1099.

1104, 1111, 1114, 1115, 1116, 1118, 1120, 1121, 1122, 1123, 1127 и 1129 да ми се јаве на адресу:

Слободан Јевтић,
Гатарска 11,
31000 Титово Ужице

$$\log x = \cos 60^\circ$$

$$\Rightarrow x = \sqrt{10}$$

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРА-ЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“. Нудимо вам четири књиге које садрже целовиту израду свих задатака из мате-матике за гимназије, техничке и остале средње школе (I књига — Алгебра за I разред, II књига — Алгебра за II разред, III књига — Тригонометрија и алгебра за III разред и IV књига — Аналитичка геометрија, низови, диференци-јални и интегрални рачун и стереометрија за IV разред). Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п.п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам до-несе (поузећем). Цена сваке књиге је 50 динара. Ко наручи све четири књиге заједно, платиће свега 160 динара!

ЦЕЛА
МАТУРА
У ЈЕДНОЈ
КЊИЗИ!

СА „ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МА-ТУРУ“ МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛ-СКО ГРАДИВО!

НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“ у са-радњи са групом познатих педагога при-редило је специјално за гимназијалце и средњошколце „ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ“ који садржи сажето градиво из СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИС-ТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ и МАТЕМАТИКЕ по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га доби-ти поузећем, по цени од 40 н. дин. за са-мо неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наручином на: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд.

